Tizenötödik évfolyam. 140-ik szám.

ELŐFIZETÉS
HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hóra ..... 2 korona.
VIDÉKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hóra ..... 2 k. 40 f.
HIRDETÉSEK:
6-hasábos petit sor egyszer 20 fil. minden következőnél 15 fillér. Bélyegdíj külön 60 fillér. Nyilttér sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:
Aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.
KIADÓHIVATAL:
Aradi Nyomda Részvény-Társaság.
József főherczeg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900. | FELELŐS SZERKESZTŐ: Stauber József. | Kedd, junius 19.

Mai számunk több közleményei:

Vezérczikk: Az aradi villamvilágitás.
Az országgyülés elnapolása.
Vérfürdő Kinában.
Villamos akták.
A kisjenői lóverseny.
A tanitók népünnepélye.
Különvélemény Ugron Gábor összeférhetlenségéről.
Felmentve az emberölés vádja alól.
Dragonyos főhadnagyból — rabló.
Tárcza: Árny. Irta: Verner von Heidenstam. — ***Floridai bün.*** Irta: Virter Ferencz.
Csarnok: A kis örmény és a nagy örmény. Irta: Szabó Ferencz.

Az aradi villamvilágitás.

Arad, junius 18.

Nem kerestük az alkalmat, hogy ujra felszinre hozzuk a villamvilágitás ügyét. A minapi városi közgyülés után, ugy véltük, hogy lezárhatjuk egyidőre a villamos aktákat, s csak akkor vesszük elő azokat megint, ha a vállalat valamely uj, „a város érdekében“ tett szerződés-változtatás esetéből rákényszerit bennünket.

A villamvilágitási vállalat, hála isten, azóta nem jött semmiféle uj kérelemmel a városhoz, s igy nem is lett volna hozzá szavunk ezuttal, ha azt nem látjuk, hogy egyik aradi napilapban „Egy nagyfogyasztó“ hosszabb nyilttéri közleményben meggyanusit bennünket, és velünk együtt mindazokat, akik a mi riadónkra, igaz megggőződésük szerint, a város érdekeinek legönzetlenebb képviseletével, meghiusitani segitettek a villamos vállalat titokban előkészitett merényletét.

Magáról a szóban forgó szerződésváltoztatásról elmondtuk véleményünket két esetben is. A higgadtan gondolkozó, és a villamos vállalat üzleti manipulácziói kivül álló nagy közönség, mint *egy* ember tömörült mellénk városunk érdekeinek megvédésére. Ami sikerült is, legnagyobb sajnálatára azoknak, kik a maguk számitását olyan jól megcsinálták — a gazda nélkül.

És a nyiltterező „Nagyfogyasztó“ ur mégis azt vallja, hogy a villamos vállalat ügyét csak „mesterséges agitáczió“ utján sikerült megbuktatni a városi közgyülésen.

Nos, ehhez van egy pár szavunk.

Az aradi villamossági vállalat hetek óta foglalkozik a pótszerződés ügyével. Hetekkel ezelőtt folytak már ugy Budapesten, mint Aradon az igazgatósági ülések ez ügyben. Hetek óta készitette elő a talajt a vállalat vezetője itt e városban, és neveket hozhatunk fel, akikhez személyesen eljárt azzal a kérelemmel, hogy a junius 13-án tartandó városi közgyülésen ne opponáljanak a villamos vállalat ajánlata dolgában.

Mig mi, és velünk együtt mindazok, kik a multakból meritett tapasztalattal, résen szoktunk lenni, ha a Danaók ajándékot kinálnak: csak a tizenkettedik óra legutolsó perczében tudtuk meg, mit is akar tulajdonképen az aradi villamossági vállalat. Nekünk tehát mesterséges agitáczió kezdeni még akkor se lett volna időnk, ha erre szükség lett volna. Csak hogy — és ez a legsulyosabban terhelő a villamos urakra — agitáczióra itt nem is volt szükség. A közönségnek csak tudtára kellett adni, hogy az ajánlatot tevő, és városszerte problematikus rokonszenvvel találkozó társulat még huszonöt esztendőre karmai között akarja tartani e várost, s ennek ellenében csupán olyan kedvezményt igér, melyet a viszonyok kényszerito hatása alatt, a legtöbb városban minden ellenszolgáltatás nélkül adtak meg a villamvilágitó vállalatok; ismételjük: csupán figyelmeztetni kellett rá Arad város képviselőtestületét, és ugy leszavazta a szépséges ajánlatot, hogy az üzleti ügyekben valóban merész reményü direktor: *Fényes* Dezső, is csak valamelyik őszi közgyülésen próbálja majd ujra szőnyegre hozni az ügyet.

Egy aradi hetilap mai közleményéből legalább az tünik ki, hogy az érdekelt vállalat továbbra is fenntartani kivánja az érdeklődést visszautasitott ajánlata iránt. A jól sugalmazott czikkecskében ugyanis az van megirva, hogy „a közönség nem akar belenyugodni a szerdai határozatba, hanem monstre-kérvényt fog beadni a városhoz, melyben azt kéri, hogy a törvényhatóság, az áram árának leszállitása érdekében lépjen a villamos társulattal megegyezésre.“ Helyesen van. Ezt mi is pártoljuk. Monstre-kérvényt kell beadni a városhoz azirán t, hogy a villamos világitás olcsóbbá tétessék. Ezt a kérvényt mi is aláirjuk, sőt a mai napon *ivet tettünk ki lapunk szerkesztőségében* és felszólitjuk ezennel tiszteletteljesen a villamfogyasztó és villam nem fogyasztó közönséget, miszerint lapunk ivén annál tömegesebben feliratkozni sziveskedjék, mert a szerdai közgyülés határozatát, *Fényes* Dezső ur vélekedése szerint, mesterséges agitácziókkal és heczczekkel csináltuk meg.

TÁRCZA.

Árny.

(Svéd rajz)

Irta: Verner von Heidenstam.

Alienus Jeruzsálemben is élt egy darabig és egy szegényes kis vendégfogadóban huzta meg magát. Egy este soká ott álldogált a nyitott ablak előtt és ez nagyon jól esett neki. A levegő langy-meleg volt, a város csöndes. Odafen a hepe-hupás, hol völgyes, hol dombos szük utczán, áilatja nyakára hajolva, egy szamárhajcsár ügetett tova; a szamárnak kicsiny patái meg-meg bicsakolva koppangattak oda a nagy, sima kőkoczkákhoz. Az ember valami egyhangu dalt dudolt és napkeleti módra hosszan, siralmasan elnyujtott orrhangokat bocsátott világgá. Amint eltávolodott, hangja mindinkább a csimpolyáéhoz kezdett hasonlitani.

Az ablak hidján valami nyomtatott papiros volt széjjel teregetve és a délvidéki hold olyan fényesesen és olyan erővel világitott bele a februáriusi éjszakába, hogy Alienus a finom betüket minden erőlködés nélkül olvashatta.

A papirosra valami értekezés volt rányomtatva, szólott pedig az ósdiságról, a maradiságról és a mozgástalanságról olyan határozottsággal, mely nem tür ellenmondást. Alienus azonban elgondolta, hogy hiszen épp ez a város az, melyből a testvériség eszméje kiszármazott a világra és amikor ezt elgondolva, beletekintett a nyomtatott papirosába, akkor igy szólt magában: Nem, nem! Hiszen mi fiatalok, fiatalságunk egész melegével természetes ellenségei vagyunk minden mozdulatlanságnak, ebből a városból származtak az igazságok, melyeknek befogadására mi most és minden időkben egy-egy darab földet munkáltunk alkalmassá.

Ezt igy elgondolva, Alienus egy öntudatlan mozdulatot tett kezével. Ugyanakkor pedig a saját maga árnyképére esett a tekintete, melyet a hold mindjárt az ágy mellé rajzolt a szoba falára. Alienus önkénytelenül elnevette magát. Mert az árny egy szinész alakját mutatta, aki hátraszegett fejjel és szinpadias hévvel valami hangzatos mondatot szaval bele a levegőbe.

Alienus elszégyelte magát és most legelőször kezdte érezni, hogy ebből a városból soksok gondolat ömlött napnyugat felé és e gondolatok között egy kicsiny, ritkán, nagyon ritkán észrevett és megbecsült gyöngyöcske is találtatik, melynek neve — alázatosság.

Alienus orczájára tapasztva kezét, egy pillantásra lezárta a szempilláit és ugy érezte, mintha ezer kis csillagot látna megvillanni. Bizonyára nem más, mint a maga lüktető vére okozta a látványt, mindazonáltal lassanként olyan volt, mintha ezek a fénypontocskák megállanának és a csillagokhoz hasonlitanának, melyeket épp az imént látott az égen. Csak jó sok idő mulva riadt föl álmodozásából, amikor hangok zendültek meg az utczán és Alienus kinézett az ablakon.

A tulsó oldalon egy fal vonult végig a házak között és tüz égett a mezőségen. A tüz mellett ott ült Jézus csekély számu őszinte követőitől és barátaitól körülvéve. Néhány lépésnyire mögötte volt az óriási fal, melyre megnagyobbodott árnyéka rávetődött.

Ekkor az történt, hogy János, a kedvencz tanitványa, gondolataiba mélyedten egy darab fekete szenet vett a kezébe és körül kezdte huzogatni az árnyképet, mig végre a mesternek egész alakja rá volt rajzolva a falra. Erre aztán eldobta a darab szenet és beszélgetni kezdett a többiekkel.

Másnap reggel megint a nyitott ablak előtt állott Alienus és nézte az embereket, amint

Mai számunk 12 oldal.

Csakhogy ezt a monstre-kérvényt mi nem a villamvilágitási vállalat, hanem a *közönség érdekében* fogjuk benyujtani és igenis követelni fogjuk a villamos árak leszállitását, de nem huszakkora ellenszolgáltatás fejében, hanem egy méltányos, mindkét félre nézve elfogadható megegyezés alapján. Nehogy azonban hiu reményeket tápláljanak az érdekelt urak, előre is kijelentjük, hogy további *monopoliumot nem adunk semmi áron.*

Mindezek után mi is ugy látjuk, hogy a villamvilágitás ügye iránt ébren kell tartani a közönség figyelmét; de meg tapasztaljuk azt is, hogy még mindig akad Aradon olyan „Nagyfogyasztó", ki azt hiszi, hogy a villamvilágitási vállalat a közönség érdekeit szolgálja, szemben velünk, kik a várost megkárositani a jövőben sem engedjük senkitől: tehát lapunk mai számában *egy czikksorozatot kezdtünk meg,* melyben napról-napra más-más oldalról fogjuk megvilágitani a villamvilágitás kérdését mindaddig, mig valamennyi „Nagyfogyasztó" arra a meggyőződésre jut, a mi a mienk: hogy t. i. az aradi villamossági vállalattól még akkor is félni kell, — ha ajándékot hoz. ***

Az országgyülés elnapolása.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósitása. —

Budapest, junius 18.

Az országgyülés mindkét Háza ma *október 8-ig elnapolta* üléseit. *Maga* napolta el magát, nem királyi leirattal, mit a képviselőházi ellenzék örömmel fogadott.

Széll miniszterelnök bejelentette a kvótajavaslat visszavonását és a királyi döntés ellen az ellenzék szónokai szokott módon profestáltak de eredménytelenül.

Részletes tudósitásunk a következő:

I. A képviselőház ülése.

Perczel Dezső elnök megnyitja az ülést. Bemutatja a főrendiház üzeneteit az elfogadott javaslatokról.

Apáthy Péter beterjeszti az összeférhetlenségi bizottság jelentését *Rátkay* László, báró *Eejérváry* Géza, *Heltai* Ferencz és *Ugron* Gábor összeférhetlenségi ügyeiről. Ez utóbbira nézve megjegyzi, hogy a posztógyár dolgában Rátkay csak az ez időszerinti összeférhetőséget kivánta kimondani, amit azonban a bizottság többsége nem fogadott el. Ezért Rátkay különvéleményt adott be. Az iratokat beterjeszti.

A Ház nem kivánja az iratok fölolvasását s a határozatokat tudomásul veszi.

Kabos Ferencz, a mentelmi, bizottság előadója több mentelmi jelentést ad be.

Matuska Péter az igazságügyi bizottság javaslatát adja be a *kereskedői megrendelések* gyüjtéséről.

Engelmayer József a Ház megsértése tárgyában adott meghatalmazásról nyujt be jelentést.

Az **elnök**: Mindezek a jelentések kinyomattatnak.

A miniszterelnök előterjesztései.

Széll Kálmán miniszterelnök: A kormány ezidőszerint több uj javaslat tárgyalását elővétetni nem kivánja, hanem ezeket az őszi ülésszakra kivánja halasztani. Van azonban egy javaslat, a *kvótajavaslat,* melyről nyilatkoznia kell.

Kiáltások a szélsőbaloldalon: Abczug!

Széll Kálmán miniszterelnök: Ismerteti a javaslat előzményeit. Miután konstatálva van, hogy a két Ház közt megegyezés létre nem jöhet, hiába való volna e javaslat tárgyalása. Ezért bejelenti s kéri tudomásul venni, hogy e *javaslatot visszavonja.*

Madarász József: Örömmel vesszük tudomásul!

Széll Kálmán miniszterelnök: Egyuttal bejelenti azt a javaslatot, melyet később fog előterjeszteni, hogy a Ház a mai ülésben *maga magát nyári szünetre napolja el.* (Zajos helyeslés a szélsőbaldoldalon Kiáltások: Nem kell királyi leirat!)

Széll Kálmán miniszterelnök: A szünetet *október 8-áig* javasolja, addig gondoskodni fog, hogy a Ház kellő munkaanyaggal legyen ellátva, necsak javaslatokkal, hanem már a költségvetés anyagával is. (Helyeslés.)

Polónyi Géza: Szólni kiván.

Az **elnök**: Napired előtt vagyunk. tehát a képviselő urnak szólás joga nincs. A miniszterelnök inditványáról is csak később fogunk határozni.

Polónyi Géza: Azt hiszi, az elnök ur téved . . .

Széll Kálmán: Az elnök nyilatkozata helyes volt, mert napirend előtt határozatot, amit a házszabály meg nem enged, a szóló nem kivánt. — Csak később fog határozatot provokálni.

Polónyi Géza: Azt hiszi, hozzászólhat a dologhoz.

Szilágyi Dezső: A házszabályok alapján világosan kifejti, hogy Polónyi most nem szólhat.

Polónyi Géza: Hát akkor miért mondta ezt el a miniszterelnök, ha később ujra elmondja?

Széll Kálmán: Most legalább az ülés végéig megfontolhatja a képviselő ur, amit mondani akar! (Zajos derültség.)

Polónyi Géza: Nincs rá szükség!

Az **elnök**: Áttérünk a napirendre.

A kinai bonyodalmak.

Széll Kálmán miniszterelnök felel Kossuth interpellácziójára s ismerteti a kinai eseményeket, melyek az európai detachement, kiküldését szükségessé tették. A hatalmaknak nincs hóditó czéljuk, csak az, hogy alattvalóikat megvédjék. Arról sincs a kormánynak s a külügyminiszternek tudomása, hogy Oroszország külön állást foglal el, s hogy külön czélokat követ, ellenkezőleg, a hatalmak közt teljes az egyetértés. Szó sem lehet, hogy a monarkia oly akczióba sodorja magát, mely erősebben engazsálná. Kéri a válasz tudomásul vételét. (Helyeslés.)

Kossuth Ferencz: A monarkia kinai magatartása megint a régi nagyzási hóbortra vall s a nagyhatalmi állás fitogtatását jelenti. A választ különben tudomásul veszi. (Helyeslés a a szélsőbaloldalon.)

Széll Kálmán miniszterelnök állást foglal Kossuth kijelentései ellen. A monarkia állásával össze nem fér, hogy egy közös akczióból teljesen kivonja magát.

A Ház a választ egyhangulag tudomásul veszi.

A kvóta és a nyári szünet.

Széll Kálmán miniszterelnök ismétli a kvótajavaslat visszavonására vonatkozó előterjesztését.

Polónyi Géza: Alkotmányjogi szempontból tiltakozik az ujolagos királyi döntés ellen. és ezt törvénytelennek mondja. Jó, hogy nem királyi kézirattal napolják el az országgyülést, igy legalább meglesz a képviselőháznak az a joga, hogy önmagát a döntés után összehivja és az ügyet tárgyalja.

Széll Kálmán miniszterelnök: A királyi döntés törvény alapján történik, tehát sem törvényellenes, sem alkotmányellenes. (Zaj a baloldalon) A királyi döntés jogosultságáról már többször volt szó. a Ház mindig tudomásul vette. A mit félév előtt tudomásul vettünk, azt most nem lehet alkotmányellenesnek mondani. (Helyeslés.)

Kossuth Ferencz a kvótabizottságok megállapodásait mondja törvénytelennek.

Kossuth Ferencz az alkotmány vesszedelmének tartja, hogy a kvótamegállapitás jogát a Ház állandóan átruházza a királyra.

Pichler Győző hasonló értelemben tiltakozik a királyi döntés ellen.

Polónyi Géza (közbekiált)! Majd beadjuk a vád alá helyezési inditványt Széll ellen! (Derültség.)

Széll Kálmán: Csak tessék! (Derültség.)

Pichler Győző az ellen tiltakozik, hogy oly

---

tova vonulnak az utczán; a járó-kelők közül is sokan megállottak a rajzkép előtt.

— No ez valami foltozó varga, mert olyan görbe a háta, — vélte a foltozó varga.

— Dehogy is az — mondá a gyümölcsárus. — Hát nem látod, menyire előre hajlik, ez mutatja legjobban, hogy nem lehet más, mint gyümölcsárus kofa, csak kosarát felejtették el a hátára rajzolni. Félig nyitva a szája, mintha csak mondaná: Gránátalmát vegyetek! Almát vegyetek! Almát vegyetek!

Egy előkelő városi tanácsos is arra ment véletlenül; természetesen ezeknek a rongyos alakoknak nem szólt bele a beszédjébe, hanem csak ugy magában emlékedett: Mamas homlokáról látom a tudóst, a gondolkozót. Majdnem az én képmásomnak lehetne tartani. Sőt ha jobban megnézem, hát csakugyan én vagyok. Nem rossz kép, nem rossz kép. Bizonyára egy ilyen vedlett szegény ember rajzolhatta, Hiszen engem mindenki ismer a városban.

Ezenközben a nézők egyike szótlanul közelebb ment a szénrajzhoz. Jól öltözött férfiu volt, szelid, barátságos tekintete a gyermekarczra emlékeztetett. Hogy kicsoda, micsoda lehet ez az ember. azt senki sem tudta pontosan; nincs krónika, mely nevét megőrizte volna az utókornak, mert visszavonultan élt, lármát, föltünést elkerülve, keresztbe rakta kezeit a botja végén és ugy nézte a rajzot. — Milyen nemes homlok! — gondolta magában. — Milyen magasztos alázatosság ömlik az egész alakon! Ah, ki hasonlit e képhez, — de mi hasznа lehetetlenséget kivánni.

Alázatosan és csöndesen állt a férfiu és amint igy állana, oly feltünően hasonlitott a rajzhoz, hogy a többi nézők mindnyájan hátrább huzódtak és suttogba mutogatták reája. A férfiu megrezzenve, zavartan indult tovább és sehogysem értette, miért néznek ugy utána, amikor távozik.

Ez a férfiu nem hasonlitott Krisztushoz, mert ki hasonlitana ő hozzája; csak az árnyékához volt hasonlatos, anélkül, hogy maga is tudta volna. Ha pedig maga is tudta és fejét e tudatban büszkén hátra szegte volna, — akkor vége lett volna a hasonlóságnak.

Floridai bün.

— Történet a homokpartról. —

Irta: **Virter Ferencz.**

(Vége.)

— Jól van barátom, — hallatszik most a folyosón. Ha egy hölgy fog megérkezni, vezesse a szobámba.

Marningné pillanat alatt kijózanodott lámpalázából. Megismerte a hangot.

— Csakugyan ő! Ah, Mister Marning, ön most csapdába került: suttogta bosszutól lihegve.

Öt másodpercz sem mulott el, mikor valaki megkopogtatta a 3. számu ajtót. A férfi odasietett, feltárta az ajtószárnyát: azon át egy sürün lefátyolozott hölgy lépett be s megdöbbenve megállott.

Marningné mindezt jól láthatta a kulcslyukon át.

— Asszonyom, nem tudom még, ki ön? — mondta udvarias, boldog modorban a férfi. Ön ide parancsolt engem s én engedelmeskedtem.

A lefátyolozott hölgy egy szót sem szólott, csak kettőt lépett egy székre ereszkedett. Mozdulatában ugy látszott, mintha valami váratlan dolog megfosztotta volna őt az erejétől.

A férfi hozzásietett, hogy feltartsa estében, de a titokzatos asszony keztyüs kezével visszatartotta őt.

— Az égre! mi baja önnek, szép kedvesem? — kérdé Marning ur meglepetten, Rosszul lett, édesem?

Az aszszony nemet intett fejével, aztán hirtelen felszökött s ki akart futni a szobából.

Marning szempillantás alatt ott termett az ajtónál.

— Már itt akar hagyni? — kérdé, mosolyogva vállat vetve az ajtónak. Ezt nem értem. Ön illatos levelet küld nekem, abban azt irja, hogy ismeretlenül szeret s ezt e szállóban fogja nekem bebizonyitani.

Marningné asszony azt hitte, hogy itt a pillanat a közbelépésre s éppen a kilincsre

időben küldik haza az országgyülést, hogy a döntéskor nem lesz együtt.

Széll Kálmán miniszterelnök: Ismételten fentartja, hogy a királyi döntés egészen törvényes alapon és feltételekkel jön létre.

Holló Lajos szavai után a Ház a kvótajavaslat visszavonását tudomásul veszi.

Széll Kálmán miniszterelnök javasolja, hogy *a Ház október 8-ig napolja el üléseit.*

Polónyi Géza kivánja, hogy a fontos gazdasági és gyári javaslatokat már most kellene kitüzni az október 8-iki ülés napirendjére.

Széll Kálmán miniszterelnök kijelenti, hogy a sürgős dolgokat fogják legelsőbben tárgyalni.

Az **elnök** az ülést bezárja.

Felkiáltások: Eljen az elnök!

II. A főrendiház ülése.

Gróf **Vay** Béla alelnök: Felolvastatja a szentesitett törvényjavaslatokról szóló átiratokat.

Széll Kálmán miniszterelnök itt is előterjeszti az ülések elnapolására vonatkozó inditványt.

Az **elnök**: A főrendiház az inditványhoz hozzájárul, üléseit október 8-ig elnapolja. (Helyeslés.)

A jegyzőkönyv hitelesitésével végződött az ülés.

TÁVIRATOK.

Spaun báró jubileuma.

Bécs, junius 18. (Saját tud. távirata.) *Spaun* báró tengernagynak, a haditengerészet parancsnokának 50 éves szolgálati jubileuma alkalmából ma délelőtt *Hinke* János és *Minutillo* Ferencz báró altengernagyok átadták azt az arany szolgálati jelvényt, a melyet a tengerészet törzskara neki ajándékozott.

Póla, junius 18. (Saját tud. táv.) Spaun báró tengernagy ünneplése, 50 éves szolgálati jubileuma alkalmából, tegnap délelőtt kezdődött meg a haditengerészeti plébánia-templomban tartott ünnepies istentisztelettel. Ma reggel a kikötői tengernagyi hivatal egész személyzete nevében, továbbá az arzenál munkásai, a szárazföldi és tengerészeti épitőhivatal munkásai üdvözlő táviratokat küldtek az ünnepeltnek. Délben a tengerészeti kaszinóban diszlakoma, este pedig mulatság lesz.

A transzváli háboru.

London, junius 18. (Saj. tud. táv.) A *Times* jelenti Lourenco-Marquezből tegnapi kelettel: *Krüger* elnök főhadiszállását Alkmarba (Nelspruit mellett) helyezte át.

A csehek.

Bécs, junius 18. (Saját tud. távirata.) A cseh képviselők végrehajtó bizottságának e hó 15-én és 16-án tartott üléséről kommünikét adtak ki, a mely konstatálja, hogy a párt egységesen fogja föl a politikai helyzetet és egyöntetüen határozott a párt további eljárására nézve.

Vérfürdő Kinában.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, junius 18.

A ma érkezett táviratok megerősitik a pekingi mészárlásról szóló hireket. Most már nem lehet kételkedni abban, hogy a német nagykövet csakugyan áldozata lett a boxerek fanatizmusának.

A helyzet egyre veszedelmesebb, mert az európai hatalmak csapatai csak lassan közelednek a város felé, s könnyen későn érkezhetnek. Az idegen negyedekben máris magasan lobog a pusztitó tüz, halomra ölve hevernek a keresztények holttestei s a követségeknek nincs annyi fegyveres emberük, hogy sokáig ellene tudnának szegülni az ostromnak.

Távirataink a következőket jelentik:

London, junius 18.

Az *Eeastern Telegraph Company* közzé teszi, hogy Londonnak sem Pekinggel, sem Tiencinnel nincs távirati összeköttetése.

London, junius 18.

A *Daily Mail* jelenti Kobeből tegnapi kelettel:

Japán elhatározta, hogy 3000 embert küld Kinába *Fukusima* tábornok vezetése alatt.

London, junius 18.

A Reuter-ügynökség jelenti Honkongból 16-iki kelettel:

Vucsouból (Kvangszi tartomány) jelenti egy távirat, hogy a nyugati folyónál délnyugat felé zavargások vannak kitörőben. Buncsouban már harczra is került a dolog. E hó 12-én 100-nál több menekülő érkezett Buncsouból Vucsouba. Kvejszienben 5000 lázadó gyült össze. Kanuanból néhány csapat e hó 11-én Kvejszienbe menet Vucsout érintette.

Ugyanez az ügynökség jelenti Sanghaiból tegnap este 10 órai kelettel: Tiencinnel még most is meg van szakitva a távirati összeköttetés. Ez idő szerint Pekinggel és Tiencinnel az összes távirónalokon megszakadt az összeköttetés.

A sanghaji konzuláris testület ma az idegenek védelme érdekében teendő rendszabályokról tanácskozott. A franczia és az általános idegen-kolonia főnöke és a vámbiztos szintén résztvett a tanácskozásban. Az értekezleten konstatálták, hogy ez idő szerint nincs veszély és hogy az alkirály kezeskedik az idegenek védelmeért, tehát semmiféle védőrendszabályokat nem határoztak el.

London, junius 18.

A *Times*-nak jelentik Pekingből 14-iki kelettel: Az éjjel komoly idegenellenes zavargások fordultak elő. A város keleti részében felgyujtották a legszebb épületek egyikét. Az idegeneknél szolgálatban lévő kinai keresztények közül néhány százat megöltek. Az idegeneket mind az idegen őrcsapatok védelme alá helyezték. Azt hiszik, hogy európai embernek nem esett baja.

Washington, junius 18.

Minthogy még 24 óra telt el a nélkül, hogy *Kempf* tengernagytól jelentés érkezett volna, Manilából amerikai csapatokat küldtek Takuba.

London, junius 18.

Ide érkezett pekingi jelentés szerint a boxereknek a követségi palotákra intézett rohamát sikerült visszaverni egy Maxim-ágyuval, mely az *osztrák-magyar csapatok tulajdona* volt.

London, junius 18.

Tayler tengernagy európai csapatával nem tudott Peking elé hatolni. Peking időközben rendkivül komoly események szinhelye lett.

Seymour tengernagy csapatáról minden hir hiányzik.

London, junius 18.

Egy lap távirata szerint *Seymour* a takui erődöket bevette volna.

Más oldalról ismét az a hir érkezik, hogy a tengernagy bevárja az orosz csapatok érkezését, mert teljesen élelmi szerek hijával van.

1700 orosz katona utvan van Taku felé.

London, junius 18.

Végre hir jött Peking helyzetéről. A *Morning Post*-nak jelentik, hogy *a német követet tényleg elfogták.* A boxerek csapata a követség-utczát szállotta meg, elvágta az összeköttetést és *meggyilkolták a követet.*

A benszülött keresztények remegnek, hogy mindannyiukat lemészárolják, ha az európai csapatok idején meg nem érkeznek.

A *Times*-nek egy nappal későbbi keletü sürgönye *részben megerősiti* a Morning Post hirét a következőkben:

A tegnap esti idegenellenes lázadás a keleti város nehány legszebb épületét hamvasztotta el. *A benszülött keresztényeket felkonczolták.* Borzasztó éjszaka volt. Az idegenek lehetőleg a követségi palotákba menekültek.

A boxerek a katolikus dómot, a londoni misszió nagyszerü épitményét, az amerikai misszió házát és mindazokat az épületeket, a melyekben a tengeri vámkezelés hivatalnokai laknak, felgyujtották s porrá égették.

Félő, hogy a lázadás tovább terjed.

Nevezetes ebben a sürgönyben, hogy *a német követről egy szót sem szól.*

---

tette a kezét mikor váratlan több kemény lépés zaja hallatszott a folyósóról. A következő perczben pedig szigoru hang szólalt meg a 3. számu ajtó előtt.

— A törvény nevében nyissa fel!

A mi ezután történt, az meg van örökitve a jacksonvillei évkönyvekben s minden gyerek tudja.

Marning sápadtan ajtót nyit, mialatt a fátyolos hölgy a szoba mélyébe fut s egy rendőr kiséretében belép a jól ismert Jim, fekete arczával szélesen mosolyogva a gyanuban talált jelöltre.

Marningné pedig oly magánkivüli állapotba jutott, hogy képtelen az ajtót felnyitni.

A rendőr erélyes, bár udvarias parancscsal szólott:

— Nevét, uram!

— Ej, hiszen ismer! — kiáltotta a bajbajutott. En Maring vagyok és ez a hölgy . . .

— Ön bünös együttlétben találtatott. — szakitotta őt félbe a hatóság embere, — Master Jim Knock törvényes hitvesével . . .

A vad felkiáltást, mely ezt a mondatot félbeszakitotta, Marning hallatta. Mielőtt bárki is közbevethette volna magát, a hölgyhöz lépett, letépve fátyolát és . . . keze lehullott erőtlenül, mintha villám sujtotta volna. — A kompromittált volt.

— Carry! Carry, ön itt? kérdé halkan Mister Marning.

A jelenvoltak meglepetve nézték a fordulatot.

A fátyolától megfosztott hölgy pedig keservesen sirt, némi fájdalommal, a miből egy egész mult merült Marning szemei elé. Néhány pillanatig csend volt, akkor aztán előlépett a bünös asszony s könyekbe fojtott szavakkal egy egész élet regényét mondta el, a melyben napnál világosabban állott az igazság: a kompromisszum mélységes oka. Ezt a férfit szerette ez az asszony valamikor s mivel Marning őt megalázta volt, tette azt, a mit tett. Furcsa néha az asszonyi logika; de bizony ez igy van.

Marning mindazonáltal győztesként került ki a választásból s igy Wilmingné nem élvezhette boszuja édesét, hiába kutatta fel Jim asszonyát, hiába birta azt a csinyre, melynek szereplőjét az a nő nem is sejtette volt; — s hiába akarta feldulni vetélytársnője boldogságát is: Marningné sohasem árulta el azt, hogy jelen volt annál a jelenetnél.

A bünös asszony pedig örökre eltünt a környékről. A kalandnak mindössze is csak az a következménye volt, hogy Marning, a törvényes beavatkozás folytán, kénytelen volt a látszólag megcsalt férjnek — Jimnek kárpótlási dijat fizetni elhomályositott becsületéért.

London, junius 18.

Sanghaiból érkező távirat jelenti:

Tegnap csütörtökön — 14-én — éjjel nagy tüz pusztitott *Tiencsin* kinai negyedében. Az angol-amerikai missziókat lerombolták a lázadók.

A táviratokat Sanghaiból Tipuba viszik, onnan hajón Takuba, s innen közvetitik tovább, mert a közvetlen összeköttetés el van vágva.

Szent-Pétervár, junius 18.

Sanghaiból jelentik:

Pekingben az idegenek ostrom alatt állanak. A Chaldani-misszió épületét felkelő sereg vette körül.

Brüsszel, junius 18.

Egybehangzó jelentések szerint a benszülöttek felkelése különösen a katolikus hittéritők ellen irányul, a kik a téritést valósággal erőszakkal gyakorolták.

Berlin, junius 18.

A csi-fui német konzul éjjel érkezett távirata szerint *megkezdődött az ellenségeskedés Kina es a nagyhatalmak között. A kinaiak bombázzák a hatalmak hajóit, s kettőt el is sülyesztettek.*

A szenzácziós távirat, a melyet torpedónaszád vitt Takuba, a következő:

Taku mellett a kinaiak torpedókkal megszállták a tengerpartot és a folyó torkolatát, s nagy sereget gyüjtöttek az erőditvénybe.

Az idegen parancsnokok az orosz admirális hajóján gyülekeztek és ultimátumot küldtek Taku erősség parancsnokához, amelyben kijelentették, hogy ha 17-én éjfélig ki nem üriti az erősséget, megkezdik a bombázást.

A válasz az volt, hogy egy órakor a takui erősség bombái megszólaltak, s a hatalmak hajóit lövöldözték. Német, angol, franczia és japán hajók viszonozták a tüzelést. Hét óra hosszat tartott a küzdelem. Ez alatt két angol hajó elsülyedt.

London, junius 18.

Taku és Tiencsin közt elvágták a távíró összeköttetést. A két hely közt megszünt minden érintkezés.

Felmentve az emberölés vádja alól

— Esküdtszéki tárgyalás. —

Arad, junius 18.

Az aradi esküdtszék ma kezdte meg a végtárgyalások második cziklusát. A vádlott *Tasnádi* Ferencz aradi lakos volt, ki emberölési kisérlet büntettének vádja miatt került az esküdtszék elé. Az elnök *Fábián* Lajos itélő táblai biró volt, birák *Földes* János és *Radámy* Desző, dr., jegyző *Zih* József. A vádhatóságot Lehrmann Viktor alügyész képviselte, védő *Fényes* Kálmán dr. volt.

Esküdtek kisorsoltattak: Walder Gyula, Glück Károly, Kneffel Lajos, Schütz Viktor, Varga József, Varga András, Nikolits Sándor, Kolázy Károly, Rozvány György, Maffey Géza, Vannay János dr., Kerpel Izsó; továbbá Kell Manó és Landau Vilmos pótesküdtek.

Kerényi Béla dr. és *Opre* Péter ellen a kir. ügyész, *Lusztig* Armin ellen pedig a védő kifogással élt s helyettük másokat sorsoltak ki.

Tasnády Ferencz csősz 1897-ben követte el a vád szerinti emberölési kisérletet. A nevezett betért *Kohn* László pécskai-uti korcsmájába s mikor később onnan kijött, *Nádudvari* György utána lopódzott és valami köztük történt szóváltás miatt, *egy sörös üveggel fejbe vágta*. Tasnády, ki mint csősz, folyton fegyvert hordott magánál, *előrántotta revolverét és azzal megtámadója felé lőtt*, de nem találta.

Nádudvary erre ujból visszatért a korcsmába s a Tasnádi háta mögött nyiló ajtón csakhamar egy másik sörös üveggel jelent meg. Tasnádit, kit a lövés után egy *Fábián* Lajos nevü munkás lefogott, Nádudvary hátulról ismét fejbe vágta a második sörös üveggel. A csősz erre megint rá akart lőni, de Fábián tartotta a kezét s a golyó a földbe furódott.

Ezért került Tasnádi az esküdtszék elé. Az ügyész azonban, tekintettel arra, hogy a jogos védelem esete forog fenn, *a vádat elejtette*. Nádudvari, mint magánvádló, sem kivánta a vádlott megbüntetését.

Az esküdtszék erre, a btk. 352. szakaszának értelmében, az esküdtek meghallgatása nélkül, visszavonult és határozatában a *további eljárást megszüntette*.

A köz- és magánvádló, védő és vádlott a határozatban megnyugodtak. Ezzel a tárgyalás, mely, a vád elejtése daczára, reggel 9 órától délutáni 4 óráig tartott, véget ért.

SZINHÁZ ÉS IRODALOM.

A szinház müsora:

Kedd: Görög rabszolga, operette.
Szerda: Papanek Dani, bohózat.

Görög rabszolga.

— Uj szereposztás —

A görög büvész és leánya egyidőre visszavonultak és a nagy praefectus más büvész és más jósnő segitségét vette igénybe, hogy Antóniát, a büszke herczegnőt rászedje. *Andorffy* helyébe lépett *Nyilassy* és *Rédey* Szidit felváltotta *Parlagi* Cornélia. Ez az uj szereposztás volt a vasárnapi előadás különös érdekessége mely bő alkalmat adott az összehasonlitásra, és előre bocsájtjuk, hogy egyik sem volt vesztes ebben a versenygésben és ez nemcsak az illető szereplőknek, hanem a direktornak is dicsőségére válik, aki ezzel kimutatta, hogy oly társulatot szervezett, mely kettős kiosztásban is adhat elő bármely darabot, anélkül, hogy egyik vagy másik kiosztás az előadás nivóját leszállitaná.

Parlagi Cornélia igen csinos megjelenés a szinpadon, izlésesen és előkelően öltözködik; mozgása nem nagyon eleven, de nem is kimért vagy feszes. Éneklése kellemes, hangja nem erős ugyan, de behizelgő és tisztán csengő. Dalait izlésesen adta elő, amiért zajos tapsokat aratott, kihivásokban részesült, a második felvonás nagy áriáját meg is ismételtették és szép virágkosárral is kitüntették. A sikerrel *Parlagi* meglehet elégedve. *Andorffy* helyébe *Nyilassy* lépett mint Heliodorus. Mindkettő erős komikai vénával alakitja szerepét, de egyik a másikától mégis teljesen elütő. *Andorffy* nagy előnye, hogy szerepét jól tudja és tudatosan teremti meg a komikus helyzeteket; mig *Nyilassy* a szerep tanulásban felületesebb és a hirtelen felbukkanó inventióban bizakodik. Ez azonban némelykor cserben hagyja és azután zökken a komikum az ügyetlenségbe. De mindamellett nagyon jól mulatott rajta a közönség és különösen zajosan megtapsolta a második felvonásbeli ittas jelenetét.

A régiek közül mindenkor első volt és marad *Felhő* Rózsi, kinek kedvessége, bája és ügyessége egyre növekszik. Ugyancsak előkelő nivón áll *Erczkövy*, kinek baritonja tisztán csengő és éneklése minden tekintetben korrekt és müvészi. Kicsiny szerepét előtérben tudja tartani *Körösi* Gizella is; szépen énekel és amit különösen ki lehet emelni, rendkivül sok érzéssel és melegséggel. *Tolnainé* ról, ha azt mondjuk, hogy a régi jó, az azt jelenti, hogy mindenkor kitünő.

—

* **A tót legény Amerikában** bohózat iránt nagy az érdeklődés a városban. A szereplők régóta próbálnak, igy teljesen gondosan előkészitett előadás lesz. Az este a nyári szinházban hosszu diszlet és villanypróba volt a darabból, mert a mozgalmas, mutató jelenetek ebből a szempontból is próbára teszik Andorffy rendezőt és Leszkay igazgatót, a ki pár napja maga is szorgalmasan dolgozott esztergapadja mellett, hogy a villanykészülékeit a hiányzó szerekkel kiegészitse. Érdekesek lesznek a darabban a *Barrison leányok*, a kiknek igen mutatós jelmezeket készittettek ez alkalomra. Sok kitartással tanitotta *Erczkövy* Károly a sokféle tánczokat, melyek a darabban vannak. A jegyek már kiválthatók erre az érdekes előadásra a téli pénztárnál. Szerdán és csütörtökön egymásután adják elő az ujdonságot.

* **Zilahy Gyula**, a budapesti Nemzeti Szinház e kitünő müvésze, julius hó 17-én felolvasó estélyt szándékozik rendezni M.-Pécskán. Utjában a Nemzeti Szinház egy másik tagja fogja lekisérni.

* **A görög rabszolga** kedden hatodszor kerül szinre nem egészen két hét alatt. Mindannyiszor akkora közönség nézte végig, hogy a téli szinházat az utolsó helyig megtöltötte volna. Bár a pompás operett mindig jobb előadásban megy s igen nagy vonzó erőt képez, a jövő héttől le fog szorulni a müsorról, mert akkora kész lesz a társulat *A csepürágók* operettel, melyet a magán és a karénekesek nap-nap után nagy szorgalommal tanulnak *Békési* Ferencz, a fáradhatlan karmesterrel. *A görög rabszolga* holnapi előadása a második szereposztással és a saturnalia összes tánczaival kerül szinre.

* **A temesvári szinházi harcz**, melyről már megemlékeztünk, még egyre folyik. *Makó* Lajos szinigazgató ma a következő nyilatkozattal viszi előbb az ügyet:

A szinügyi bizottság f. hó 13-án tartott ülésén *Barát* ur oly váddal illetett, a melyre Temesvár nagyérdemü közönségével szemben kötelességemnek tartom válaszolni és a vádat a leghatározottabban visszautasitani. Nem kisebb dologgal vádoltatom, mint azzal, hogy én a hirlapokban *hazaárulóknak és osztrákoknak* bélyegeztettem Temesvár város érdemes közönségét. Ez a vád egyszerüen nem igaz és nevetséges. Barát urat alkalmasint félrevezették „jóakaróim", de másrészről képtelenség is, hogy én támadjam azt a közönséget, a mely társulatomnak és nekem pozicziót és exisztenczíát biztosit.

Különvélemény

Ugron Gábor összeférhetlenségéről.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, junius 18.

Ma került a képviselőház elé az összeférhetetlenségi bizottság jelentése, a mely kimondja, hogy *Ugron* Gábor talpfaszállitása és pokróczgyár ügye nem összeférhetetlenek az ő képviselői mandátumával.

A többségi jelentést kisérte *Rátkay* László különvéleménye. A talpfák ügyében Rátkay is egy véleményen volt a bizottság többi öt tagjával, a pokróczgyár ügyében azonban nem osztozott az azok által kimondott határozatban.

Rátkay László álláspontja szerint *ma* csakugyan nem forog fenn összeférhetetlenség a pokróczgyár miatt Ugronra nézve, de csak ma. A körülmények ugy fordulhatnak, hogy ez az ügy igenis összeférhetetlenség helyzetébe fogja Ugront hozni, ennek a bizonytalanságnak nem praejudikálhat a biróság feltétlen itélet mondással, s ezért javasolta, hogy azt mondják csak ki, hogy *ez idő szerint* nincs összeférhetetlenség.

Rátkay László ma beterjesztett külön véleményében igy indokolja álláspontját:

Az, hogy Ugron Gábor a pokróczgyár felállitása végett a kereskedelmi miniszterrel szerződést kötött 1000 frt segitség és 5000 frt kamatmentes kölcsön kiköté-

sével, a minek ellenében vele szemben bizonyos minimális évenkénti munkabérösszeg tényleges kifizetése köttetett ki, még nem összeférhetetlen a képviselőséggel. A gyár felállitására Ugron halasztást nyert 1900 október 1-ig; ha tehát erre az időre kötelezettségének eleget tesz, akkor ő meg nem támadható, mert a kapott állami segitséget közérdekü czélokra használta fel.

Ha azonban október 1-ig nem tenne eleget Ugron szerződéses kötelezettségének, akkor igenis előállana az összeférhetetlenség, mert mint képviselő kamattalan kölcsönt élvezett az állam pénztárából, holott erre egyetlen egy polgárnak nincs joga, s ezenfelül a tetszése szerint felhasználható 1000 frt megtartásával is a maga czéljaira forditana közpénzt.

Ezért lett volna kivánatos azt kimondani, hogy összeférhetetlenség *ez idő szerint* nincs, mert még nem érkezett el a szerződés teljesitésének ideje.

De azért sem járult hozzá Rátkay a többség megokolásához, mert annak feltétlen kimondása, hogy nincs összeférhetetlenség, *jogilag* mentesitené Ugront a szerződés teljesitése alól is, noha erre erkölcsileg kötelezve van. Nincs ugyan ok — irja a különvélemény — feltenni, hogy Ugron nem fog eleget tenni kötességének, de nem szabad őt birói itélettel az alól előre feloldani.

Es kötelezettség alatt nemcsak a kölcsön kapott 5000 frt visszafizetését érti a különvélemény, hanem a pokróczgyártást illető háziipari oktatás megkezdését és a kikötött munkabérek kifizetését is.

Ezek a vezetőgondolatai a különvéleménynek. Tiszta, világos logikáju álláspont ez, s minden esetre méltó a megfontolásra ebben az ügyben, a hol nemcsak pénzérdekekről, hanem kiváló erkölcsi tekintetekről is van szó.

Dragonyos főhadnagyból — rabló.

— Az Aradi Közlöny tudósitójától. —

Arad, junius 18.

A szegedi csillagbörtön egyik tisztviselőjének éhersége folytán egy messze hires gonosztevőt tartóztattak le a budapest-brassói vasuti vonalon. Gáspáridesz Viktor igy hivják azt a fegyházviselt gonosztevőt, akinek idestova huszonötéves bünös multja van. Ez alatt a nagy idő alatt a lejtőre jutott ember annyi büntettet követett el, hogy ma már alig van az országnak fegyintézete, ahol a dragonyos főhadnagyból fegyenczczé lett. Gáspáridesz Viktor nevét ne ismernék. Ő maga *„a rabok királyának“* nevezte magát. Gáspáridesz Viktor, dragonyos főhadnagy volt, galicziai katonáskodása alatt összeszólalkozása közben leütötte az őrnagyát. Ezért megfosztották a tiszti rangjától és több évi várfogságra itélték. Amikor ezt kitöltötte a nagyvérü katonatiszt, a bün lejtőjére tévedt, melynek most már egészen az alját járja. Nincs a büntetőtörvénykönyvnek olyan vagyon elleni kihágásról szóló paragrafusa, amivel Gáspáridesz Viktor meg ne ismerkedett volna. A teljesen elzülött volt dragonyos főhadnagy lopott, csalt, zsarolt, okiratot és pénzt hamisitott és legujabban pedig zsebmetszésekre adta magát.

Töméntelen bünczselekményei közben 1882-ben bekerült a szegedi csillagbörtönbe is. A katonai fogságban czementmunkákat végzett, a csillagban székeket font, másutt az asztalos mesterségre oktatták ki. Végig tanult minden iparágat, aszerint, amint Szegeden, N.-Enyeden, Kolozsvárott, Munkácson, vagy Szamosujvárt volt elzárva.

Amikor Gáspáridesz Viktor hatóság elleni erőszak miatt rá mért büntetését Szegeden kitöltötte, egyszer és mindenkorra kitiltották az országból és ez év márczius havában haza is tolonczolták Galicziába. A volt katonatiszt azonban nem sokáig maradt nyugton hazájában, hanem a napokban egy volt fegyencz társával Balogh Jánossal ujabb kalandos utra indult. Ez a galicziai „Kristyán Tódor“ kifogástalan angolszabásu öltözetbe bujt és ismeretlen helyről szerzett pénzből kicsipve magát, fegyencztársával a vasutra ült, ismét bejött az országba. Egy gazdag galicziai kereskedőt szemelték ki ugyanis, hogy majd a budapest-brassói vasuti vonalon egy alkalmas pillanatban kifosztják. — Ugyan ezen a vonaton utazott a szegedi csillagbörtönnek egyik tisztviselője is, akit *Verzár* Manó gazdatiszt az apadi állomáson figyelmessé tett a gyanus utazókra. Ez a gazdatiszt ugyanis észrevette, hogy Gáspárideszék már a fővárosból nyomon követik kiszemelt áldozatukat.

A börtöntisztviselő utiránya itt másfelé haladt és azért leszállt a vonatról, amely nemsokára Kolozsvár felé tovább robogott. Indulás előtt nehány pillanattal az egyik vasuti kocsiból kihajolt Gáspáridesz és meglátva a börtöntisztviselőt, akit a csillagbörtönből ismert, öklével felé fenyegetett. Most a börtöntisztviselő is felismerte az országból kitiltott gonosztevőt és rögtön intézkedett, hogy azt még a végállomás előtt letartóztassa. Bement a kis vasuti állomás táviróhivatalába s a következő táviratot küldte el Kolozsvárra a szegedi börtöntisztviselő:

„Gáspáridesz Viktor, volt dragonyos főhadnagy az országból mindenkorra kiutasitott rabló, akit a szegedi csillagbörtönből csak a napokban tolonczoltak el, a Kolozsvára menő vonat II. osztályu kocsijában állitólag zsebmetszés czéljából utazik. Kérem a letartóztatását.“

Mire a vonat Kolozsvárra berobogott, a szegedi intézkedésnek meg volt az eredménye. Gáspáridesz Viktort fegyencztársával együtt a kolozsvári rendőrség elfogta és erős őrizet alá tétette. — Most várják a további intézkedésre szóló parancsot, mely után Gáspáridesz Viktort valószinüleg ujra kiteszik az ország határán kivül.

A kisjenői lóverseny.

— Az Aradi Közlöny tudósitójától. —

Arad, junius 18.

Péter-Pál napján nyilik meg a kisjenői *állatkiállitás* s ugyanekkor tartják meg ott a *lóversenyt* is. A kiállitást *József* főherczeg nyitja meg, ki megszakitja hivatalos katonai utazását és Lugosról Kisjenőre utazik. Nagyszámu illusztris vendég lesz itt ez alkalommal: a *braganzai* herczeg, *Darányi* Ignácz földmivelésügyi miniszter, *Losoncey* miniszteri tanácsos, a lótenyésztési osztály főnöke, *Szapáry* Péter gróf miniszteri tanácsos, *Szapáry* Iván gróf, a hires sportsman és más polgári és katonai előkelőségek.

Délben a kaszinó helyiségében 300 vendég részére banket lesz, melyen hölgyek is részt vesznek. Ebéd alatt a szegedi honvéd zenekar játszik.

A verseny déután 4 órakor kezdődik, a kisjenői és zerindi ut meletti főherczegi területen gyönyörüen elkészitett pályán. Itt fedett tribün áll, elkülönitett 1. és 2. osztályu helyekkel, lesz totalizatőr is (csak 2 koronás jegyeket ad), továbbá buffet, czukrászda.

A nevezések jól sikerültek, miből látszik, hogy az alföldi félvér lótenyészők mennyire érdeklődnek. A kisjenői gyep az első az országban, ahol telivérek kizárásával *csak félvérek* versenyeznek és igy a kisjenői verseny hü képét adja az alföldi félvér tenyésztés nivójának.

A nevezések a következőképen zárultak:

Sikverseny, 2400 méter.

Purgly László: *Midnigth.*
Paykert Henrik: *Siess.*
Fejér József: *Fecske.*
Kapdebó Károly: *Mirza.*
Kálló István: *Halász.*
Teime Oszkár fhdnagy: *Camfor.*
Czárán Márton: *Zsuska.*
Ugyanaz: *Kedves.*
Czárán Zoltán: *Miczi.*
Rozvány József: *Klári.*
Burján hadnagy: *Lola.*

Gátverseny 3200 m.

Paykert Henrik *Nana* és *Bálvány.*
Czárán Géza: *Vihar.*
Rozvány József *Klári.*
Ugyanaz: *Kártyás.*
Fejér József: *Bánffy.*
Kapdebó István *Nini.*
Kapdebó Károly: *Dáma.*
Lobinger Viktor hdgy.: *Gydrán.*
Czárán János: *Purpley.*
Czárán Márton: *Dóra.*
Czárán Márton: *Zsuzska.*
Thaller hdgy,: *Futár.*
Pauer fhdgy.: *Csalfa.*

Akadályverseng 4000 m.

Ferencz József, Braganzai herczeg fhdgy: *Pásztor.*
Purgly László: *Mignight.*
Paykert Henrik: *Ruby.*
Czárán Zoltán: *Legény.*
Czárán János: *Purplej.*
Rozvány József: *Kártyás.*
Czárán Márton: *Dóra.*
Ifj. Kintzig János: *Bojtár.*
Czárán Géza: *Vihar.*

Vadászverseny ä090 mtr.

Paykert Henrik: *Harmat.*
Purgly László: *Diák.*
Fejér József: *Limlom.*
Szilágyi Sándor: *Kisértet.*
Czárán Márton: *Csalfa.*
Fejér József: *Bánomfi.*
Folbert József fhdgy.: *Ceréul.*

Lakásokról, istállókról gondoskodva lesz. Az érdeklődők e czélból forduljanak az aradi gazdasági egyesülethez.

A verseny után *bál* következik a kaszinó uj helyiségében.

Külön vonat Aradról 1/2 10 órakor [illegible] 8/4 11 órakor van ott. Aradra este 10 [illegible] indul vissza és 11 óra 5 perczkor itth[illegible] A vissza induló különvonathoz étke[illegible] csatolnak.

TANÜGY.

(—) **Évzáró vizsgálat az ipariskolában.** Az aradvárosi ipariskolák összes osztályaiban ma tartattak meg az évzáró vizsgálatok. Mindegyik osztályban (s ilyen 10 van) az ipariskolai bizottság, illetve ipartestület kiküldöttei jelenlétében feleltek a tanulók, kik közül többen jutalomban részesültek részint jó magukviselet, részint jó előmenetelük miatt. A felső fokon tanulók igen ügyes rajzokat mutattak be. *Kristyóry* János, kereskedelmi és iparkamarai elnök és E. *Illés* László titkár majd minden egyes osztályt meglátogattak s megelégedésüket fejezték ki a tapasztalt eredmény felett, a tanitóknak pedig munkájokért elösmerésükkel adóztak. Biztosokként megjelentek a városi tanács részéről *Vannay* Gyula aljegyző, a keresk. kamara részéről *Rozmanith* Béla, az ipartestület kiküldöttjei voltak: *Kiss* Ferencz test. titkár, *Berán* Antal, *Bartl* Ferencz, *Kohn* József, *Rothmüller* Ferencz.

(—) **Évzáró vizsgálatok.** Az *uj-szt.-annai* polgári fiuiskolában az évzáró vizsgálatok junius hó 25-én és 26-án, a magánvizsgálatok pedig junius 27-én és 28-án lesznek.

Villamos akták.

— Első közlemény. —

(Mit kinált a villamos vállalat a városnak?)

Arad, junius 18.

Az a bizonyos tiszta erkölcs, melyről körülbelül száz év előtt jó *Berzsenyi* énekelt, még mindig, még most is talpkövét képezi nemcsak az országok és nemzeteknek, hanem mindenféle emberi intézménynek, igy az ipari és kereskedelmi vállalkozásoknak s ezek keretében a *reális üzleteknek* is.

Egy adás-vevési üzlet, mert ehhez tartozik az aradi villamvilágitási társulatnak tervezett és — szerencsére — meghiusult üzletkötése a várossal, akkor bir jogosultsággal, ha mindkét fél tisztában van az áru és ár, vagy a szállitmány és ez utóbbi ellenértékének jelentősége, becse felől. A méltányos üzlet ezen alapföltétele hiányzott ama szerződés-változtatás lényegében, melyet a törvényhatósági bizottság óriási többsége az aradi villamvilágitási társulattal szemben bizonyos animozitással, mondhatni felháborodással visszautasitott.

Mert első tekintetre nyilvánvaló volt, hogy azok, kik a tervezetet előkészitették és a közgyülésnek elfogadásra ajánlották, nem voltak nem lehettek tiszta tudatában annak, hogy micsoda ellenértéket kinálnak a 25 évre terjedő kizárólagosság megadásának ajánlatával — erről többet majd közelebb — és nem voltak tisztában annak a *kedvezménynek* értéke felől, melyet nekik a negyedszázados monopolium fejében kináltak.

Czikksorozatunkat, melyet lapunk élén ugy az „*Aradi Közlöny*" igazának megvédése, mint a nagy közönség felvilágositása érdekében kilátásba helyeztünk, nem kezdhetjük találóbb fejtegetéssel, mint ha az *utóbbit*, azt t. i. hogy igazában *mit is kináltak a jó aradiaknak a negyedszázados kizárólagos privilégiumért*, kissé, ha csak egy pillanatra is, *megvilágitjuk*.

Az aradi villamvilágitási társulat 20 százalékos ár-leszállitást igért a 25 évi privilégium fejében. A kik e dolog mibenlétét nem értik, azok a közgyülésen és a hirlapok nyilttereinek s hasábjain is azzal támadták és támadják az ajánlat visszautasitóit, hogy ellene vannak a villamvilágitási költségek leszállitásának s ezzel a *szegény* fogyasztó közönség érdekeinek. Akik igy érvelnek, azok tudják meg, hogy a szerződéses árakból nem *husz*, hanem *harminczszázalék* leengedést is konczedál a társulat minden olyan *nagyfogyasztónak*, aki elég élelmes és körültekintő ezt a kedvezményt magának az egyezség megállapitásá alkalmával kikötni. A társulatnak csak a papirosan vannak *szabott* árai; a magánfelekkel alkuszik és leenged, ha kell, *harminczperczentet is*.

Távol legyen tőlünk, hogy ezt rossz néven vegyük, mi magunk mondottuk, hogy *az árakat nem évtizedekre szóló szerződésekkel lehet szabályozni, hanem szabályozza azokat a kereslet és kinálat folytán ingadozó s változó kölcsönviszonya.* Nem vesszük — mint mondók — rossz néven a villamvilágitási társulattól, hogy minden egyes jelentősebb fogyasztóval külön alkuszik s különböző árakat szab, *de határozottan rossz néven vesszük tőle, hogy midőn már üzletet se igen köthet a szerződéses árak harminczperczentes leszállitása nélkül, ugyanakkor odalép a a város elé s azt mondja neki. adj 25 éves privilégiumot és én leszállitom a szerződéses árakat a magánfogyasztókkal szemben 20 perczenttel.* Az ilyen eljárást sokkal nehezebb védeni,

Annak a *Nagyfogyasztónak* pedig, a ki egy helyi lap nyilttérén azért sajnálkozott a monopolium meg nem adása felett, mert igy nem lesz meg a 20 perczentes árleszállitás, azt üzenjük, hogy szerkesztőségünkben megtudhatja, kik élveznek már is 30 perczentes árkedvezményt Aradon.

HIREK.

— **József főherczeg Kisjenőn.** *József* főherczeg udvartartása már értesitette a kisjenői lóverseny intéző bizottságát, hogy a főherczeg a Péter Pál napján tartandó meetingre, melynek védnökségét már előzőleg elfogadta, le fog utazni. A főherczeg f. hó 28-án, csütörtökön délelőtt 10 óra 43 perczkor érkezik *Aradra* s délelőtt 11 órakor az aradi- és csanádi egyesült vasutak különvonatán kiutazik Kisjenőre.

— **Lónyay grófné**, a ki tegnap férjével Wallseeba akart menni Mária Valéria főherczegnő látogatására, utközben valószinüleg a nagy hőség következtében rosszul lett, ugy, hogy St. Pöltenben félbe kellett szakitania utját. A gyors orvosi segitségnek köszönhető, hogy reggel felé a grófné állapota annyira javult, hogy ma délelőtt visszautazhatott Kalksburgba.

— **Csák Czirjék dr.**, a minoriták magyarországi provinciálisa, *Fehér* Alfréd hittanár kiséretében Szegedre utazott, hol a vasárnap tartott urnapi körmenetet vezette. A rendfőnök délután elutazott Félegyházára.

— **Fogadalmi körmenet.** Az 1788-ik évben Aradon dühöngött mirigyvész szerencsés megszünésének emlékére Aradváros közönsége minden évben, Urnapját követő vasárnapon fogadalmi körmenetet rendez. Tegnap is nagy ünnepélyességek mellett ment végbe a körmenet, mely a minoriták templomából *Nits* G. Pál minorita házfőnök vezetése alatt a hivők nagy sokasága mellett vonult az oltárokhoz, melyek a minorita zárdában, Gutzjahr Mihály házában, Steigerwald Alajos és a Kopetkó-féle üzlet bejárata előtt voltak felállitva.

— **Az osztrák alkotmányválság.** Prágából táviratozzák: Illetékes helyről megczáfolják egy idevaló lapnak azt a hiresztelését, hogy *Rezek* miniszter az ifju cseh képviselőkkel folytatott tanácskozások során azzal fenyegetőzött, hogy a nyelvtörvényjavaslatot a 14-ik §. alapján fogják életbeléptetni, továbbá azt a hiresztelését, hogy a tárgyalások során nem titkolták a miniszter előtt, hogy a végrehajtó bizottságban keservesen panaszkodtak amiatt, hogy ő mint cseh miniszter éppenséggel nem képviseli, a nemzet érdekeit, sőt ellenkezőleg maga figyelmeztette a kormányt a cseh politika sérelmes pontjaira. Rezek miniszter az ifju cseh-képviselőkkel folytatott tárgyalásában semmivel sem fenyegetődzött és arra nem is volt oka. Az emlitett panaszok sem hangzottak el ellene. Ellenkezőleg, ugy az ifju-cseh párt tagjaival, mint a konzervativ-párt tagjaival való tárgyalásokon egész világoson és határozottan jutott kifejezésre a miniszternek mind a két párt iránt való barátságos magatartása.

— **Ankét a kolozsvári szinház épitése tárgyában.** *Széll* Kálmán miniszterelnök elnöklete alatt ma tanácskozás volt a kolozsvári szinház ujraépitése tárgyában. A megvitatás alapja *Faludy* ajánlata volt. O 800.000 korona költséggel hajlandó lenne egy téli és egy nyári szinházat épitení Kolozsvárnak, ha husz évre megkapja a szinházat és a szinház mostani alapitványi jövedelmeit, százezer koronát. *Széll* Kálmán nyitotta meg a tanácskozást, a melyen többek közt *Hegedüs* Sándor miniszter, *Gullner* Gyula államtitkár, *Keglevich* István gróf intendáns, [illegible] *Bölönyi* József kolozsvári intendáns voltak jelen. A miniszterelnök figyelmébe ajánlotta a megjelenteknek, hogy nem határozathozásról van szó, hanem csak véleményeket akar hallani Faludi tervéről. — *Eszterházy* gróf ellenezte Faludi ajánlatának elfogadását. Utána Feilitzsch báró és *Hegedüs* miniszter beszélt. Utóbbi melegen pártolta Faludit. A vélemények meghallgatása után a miniszterelnök berekesztette az anket tanácskozásait.

— **Tavaszi szemle.** A várbeli katonaság fölött ma reggel tartotta meg a szokásos tavaszi szemlét *Lehmann* Vincze az uj vezérőrnagy. A szemlét, melyen a panaszokat és kérelmeket vette át a vezérőrnagy, harczászati gyakorlat követte, melyen a legénység teljes hadi felszerelésben jelent meg.

— **Esküvő.** *Czocher* Gyula nyitramegyei fiatal földbirtokos szombaton kötött házasságot Orosházán *Eöröm* Erzsike kisasszonynyal, *Eöröm* Edének, *Wenckheim* Frigyes gróf puszta-szőllősi uradalma tiszttartójának bájos leányával. A polgári esketést, melynél *Gáspár* Lajos dr. nyitrai kir. aljárásbiró és *Lázár* Imre dr. hódmezővásárhelyi orvos voltak a tanuk, *Govrik* István puszta-földvári jegyző végezte. Az uj frigyet egyházilag *Lukács* Imre földvári plebános áldotta meg a gyönyörüen feldiszitett templomban. Esküvő után az orosházi Alföld-szállóban fényes nászlakoma volt, mely után az uj pár Schweiczba utazott.

Gerő Armánd aradvárosi segédtiszt tegnap tartotta esküvőjét *Stern* Irén kisasszonynyal, Stern Vilmos kereskedő kedves leányával. Tanuk dr. *Tisch* Mór és *Plesch* Hermann voltak.

— **Luczenbacher Pál végrendelete.** Hónapok előtt nagy feltünést keltett egy esti lap közlése, a mely szerint *Luczenbacher* Pál, a sokszoros milliomos fakereskedő, végrendeletében több milliót hagyományozott jótékony, tudományos és egyházi czélokra. Akkoriban megczáfolták ezt a hirt. Most nyilvánossá lettek a végrendelet hiteles adatai. E szerint árvaházra 70000 forintot, kórházra 130000 forintot, zárdáknak 20000 forintot, szegényeknek 50000 forintot, vakoknak 5000 forintot, a hirlapirók nyugdijintézetének 5000 forintot, müvészeti ösztöndijra 10000 forintot, külömböző egyesületeknek 10000 forintot és iskoláknak 15000 forintot hagyott Luczenbacher. Együttvéve tehát nagy összeget kapnak a közczélu egyesületek és intézetek, de megközelitőleg sem olyan nagyarányu a végintézkedés bőkezüsége, mint először irták. A fenti összegeken felül mintegy 80000 forint jut egyes megnevezett személyeknek, részben készpénzhagyomány, részben évjáradék formájában. — A végrendeleten mint tanuk *Széchényi* Imre gróf, *Thalláczy* Lajos dr. és *Geisser* Andor vannak aláirva.

— **Kinevezések a városnál.** A polgármester *Vizer* Aladár napidijast adótisztté, helyébe napidijasnak *Alt* Jánost nevezte ki.

— **Diszokmányok átnyujtása.** A *Jókedv* asztaltársaság elhatározta, hogy disztagjai közé választja és okmányokkal tünti ki a Kossuth-asztaltársaság azon tagjait, kik az aradi Kossuth-szobor felállitása és a gyüjtés vezetése körül oly nagy buzgalmat, lelkesedést fejtenek ki. A diszokmányok átnyujtása holnap, kedden este megy végbe a Kossuth-asztaltársaság gyülésén. Az egyhangulag megválasztott disztagok a következők: *Barabás* Béla dr., *Nagy* Kálmán és *Nagy* Sándor dr. Ezeken kivül tiszteletbeli tagokká választották és szintén diszokmánnyal fogják kitüntetni *Mihalik* Bélát, *Schwarcz* Zsigmondot, *Angyal* Dezsőt és *Bács* Károlyt.

— **Az olasz kabinet lemondása.** Rómából táviratozzák, hogy a *Pelloux* miniszterium ma lemondott. A kamara délután ülést tartott. Két órakor felfüggesztették a tárgyalást, s a miniszterelnök a királyhoz hajtatott. Este hat óra[illegible]

reméllik, hogy Pellonx megmarad tovább is elnöknek, s ő alakitja az uj miniszteriumot. A külügyminiszter is valószinüleg a mostani marad, mert a kinai bonyodalmak nem ajánlják a változást.

— **Az aradi honvédek ezredgyakorlata.** Ugy volt, hogy a 8-ik honvédgyalogezrednek Aradon állomásozó zászlóalja hétfőn indul Lugosra az ott tartandó ezredgyakorlatra. Az ezredparancsnokság ujabb rendelete szerint az indulás ma nem történt meg, s hanem szerdán fog elmenni a zászlóalj, és pedig nem az első terv szerint, gyalog, hanem vasuton teszi meg az utat.

— **Jegyzőválasztás Kroknán.** Az üresedésben volt kroknai körjegyzői állást ma tőltötték be választás utján, a melyet *Baross* Ferencz dr. borossebesi főszolgabiró vezetett. Négy pályázó közül *Arkosi* Aurélt választották meg.

— **Egy iparos ünnepeltetése.** *Müller* József szépfestőmestert, aki 1885. óta pénztároka volt az ipartestületnek, vasárnap nagy ünnepeltetésben részesitették. Az ipartestület nevében *Nikolits* Péter elnök üdvözölte szép szavakban az ünnepeltet.

— **Szerencsétlenség egy lovardában.** *Strassburgból* táviratozzák: Az itteni lovaglóiskolában ma reggel Zingler főhadnagy oly szerencsétlenül esett le lováról, hogy *szörnyet halt.*

— **Tifuszjárvány Kassán.** Kassán, mint tudósitónk táviratozza, járványszerüleg lépett fel a tifusz. Főleg a helyőrség körében dühöng. Több katonatiszt és a legénységből igen sokan betegek. *Székács* László tábori lelkész meghalt tifuszban. Az óvóintézkedéseket megtették. Városszerte nagy az aggodalom.

— **Két gyermek tüzhalála.** *Szederháton*, mint *pécskai* tudósitónk jelenti, tegnap délután borzalmas szerencsétlenség történt. *Beresényi* Pál ottani gazda házánál annak négy éves, hasonnevü fiacskája játszadozott az alig három éves *Palásti* Mariskával. Játék közben a két apróság betévedt a sertés ólba, a hol, ma még nem tudni hogyan, mikép, gyufára tettek szert, melylyel meggyujtották a földön elszórt szalmát. A nagy füst elkábitotta a kicsiket, a kik nem tudtak menekülni s *ott lelték halálukat az égő ólban.* A szülők bent ültek a házban s mikor a felcsapó láng láttára kirohantak, a két gyermek már halott volt. Ugy találták meg egyiket ülő, a másikat fekvő helyzetben, szénné égve. A kis leány feje fölé emelte kezeit borzasztó szenvedésében, ugy érte a rettenetes tüzhalál. A vizsgálatot rögtön meginditották, annak a megtudására, hogy a szülői gondatlanság mennyiben részes a két gyermek katasztrófájában.

— **Körorvos-álasztás.** *Kisperegen* holnap választják meg az uj körorvost. Két pályázó jelentkezett: *Magyar* Sámuel dr. maros-szlatinai és *Denkoff* Adolf dr. vingai orvos. A választást *Senk* Ferencz pécskai főszolgabiró fogja vezetni.

— **A vitás ezer forint.** A nagyváradi László malom nevezetes bünpörében ujabb érdekes momentum következett be. Az elsikkadt százezrek után most mindössze ezer forintról van vitatkozás. Arról az ezer forintról, amit *Edelmann* Márknak, a bünpör egyik Amerikába szökött főalakjának bistositéka gyanánt tettek le a vizsgálati fogság elrendelésének idején.

Nagy Géza dr. ügyész *Edelmann* Márk és *Feldheim* Izrael bünügyi költségeinek megtéritéséül annak az ezer forintnak a kiutalását kérte az ügyészség javára, amit annak idején Edelmann veje: *Bleyer* Kálmán deponált a törvényszéknél. A bünügyi költségek a bünösök megkisérlett kiadatási eljárásának költségeivel együtt mintegy 1600 forintra [illegible] mára kérve az ezer forintot. Irásában kifejtette, hogy a biztositékkal arról garantált csupán, hogy apósa: Edelmann Márk a végtárgyalás *előtt* nem hagyja el Nagyváradot. Az összeget eddig azért nem követelte vissza, mert az első biróság itéletéről nem értesitették hivatalosan.

Alig iktatták be Bleyer kérvényét a törvényszéken, a László-malom igazgatósága megbizta ügyvédjét: *Pallay* Lajost, hogy most már a malom részére követelje vissza az annyira vitássá vált ezer forintot. Nagy Géza kir. ügyész, Bleyer Kálmán és Pallay Lajos ennek folytán az ezer forint dolgában most tanácskoztak a kir. törvényszék polgári tanácstermében *Fassie* Pál kir. törvényszéki biró előtt. Hosszas vitatkozás után abban állapodtak meg, hogy a kérdést a törvényszék vádtanácsa elé terjesztik, mely rövid idő mulva meghozza határozatát a László-malmi bünpör eme végső, de kétségkivül érdekes mozzanatában. Jogász körök élénk érdeklődéssel várják a biróság döntését.

— **A fegyvergyakorlat.** Kellemetlen dolog a fegyvergyakorlat, szó sincs róla és keserves fejvakarások szoktak történni, mikor egy-egy békés polgár megkapja a behivót. De még keservesebb az, hogyha ez a békés polgár valamelyes alkalmazásban van és a gazdája ezt mondja neki:

— Ha bevonul a hadgyakorlatra, vegye tudomásul, hogy elbocsájtom.

Mit csináljon ilyenkor a jámbor férfiu? Ha a főnöke akaratát teljesiti, vét a törvény ellen, ha engedelmeskedik a törvénynek, magára haragitja a főnökét és esetleg elvesziti az állását. Kegyetlen dilemma ez! És mindenek felett kegyetlen és embertelen az a főnök, a ki nyilt törvénysértéssel ilyen kinos választás elé állitja alkalmazottait. Ezen pedig bajos segiteni és maga a kereskedelemügyi miniszter is elismeri legutóbb az aradi kamarához intézett leiratában, hogy a pénzintézetek és iparvállalatok felett való főfelügyeleti joga mellett sem képes közigazgatási uton meggátolni az efféle visszaéléseket. Felszólitja azonban a kamarát, hivja fel erre az érdekeltek figyelmét és saját hatáskörében hasson oda, hogy a munkaadók részéről méltányosabb felfogás érvényesüljön. Reméljük, hogy a kamara müködésének meg lesz az eredménye, mert az efféle eljárás nemcsak kegyetlen és embertelen, hanem határozott daczolás a törvény parancsaival is.

— **A jó előmozditása.** Párisból jelentik: Tegnap délután osztották ki a jó előmozditására alakult társaság dijait a köztársaság elnöke és a miniszterelnök jelenlétében. A társaság gyülésén Deschanel képviselőházi elnök elnökölt, a ki beszédében hangsulyozta, hogy ez az ünnepély válasz azoknak, a kik Franciaországot befeketitik. Franciaország — mondotta Deschanel — a műhelyekben, a szántóföldeken és a kaszárnyákban, az oly gyülölötesen rágalmazott kaszárnyákban van. A jelenvoltak a beszédet nagy tetszéssel hallgatták és végül a hadsereget éltették.

— **Munkások segélyezése betegség esetén.** Az ipari és gyári alkalmazottak betegség esetén való segélyezéséről szóló 891. évi XIV törvényczikket a kormány módositatni kivánja. Az idevonatkozólag kidolgozott tervezetet beküldötte a főváros hatóságának, azzal, hogy a reá vonatkozó észrevételeit, a szakbizottságok meghallgatásával, tegye meg. A kereskedelemügyi miniszter kifejti a leiratában, hogy a munkás a védelem terén, az első legfontosabb feladatnak a betegség esetén való biztositását kell tekinteni; első szükséglete a munkásnak az, hogy a keresetképtelensége idején megtalálja a kellő támogatást. Önmagára utalva, ezt nélkülöznie kell, mert szerény keresetéből nem képes a gyógyitás költségeit fizetni, ugy, hogy megfelelő gondoskodás hiányában, keresetképtelenség esetén, maga és családja a nyomornak nem kitéve. A nemzeti erő eme jelentékeny tényezőinek a fönntartásához és gyara- [illegible]

— **Az olasz király gyilkosa.** Egy fiatal olaszt fogott ma el Pöntanfeldben a rendőrség. A fiatal ember Umberto olasz királyt meg akarta ölni. Levelet irt a minap apjának, s ebben tudtára adja, hogy a sors őt jelölte ki az olasz király meggyilkolására. Azt is bejelentette ebben a levelében, hogy ebben az esztendőben még három koronás fő fog erőszak áldozatul esni. A levél a rendőrség kezébe került, a mely több napi nyomozás után ma tartóztatta le a gonosz szándéku ifjut.

— **Megszökött sikkasztó.** A trieszti rendőrigazgatóság körözvényben értesitette az aradi főkapitányságot, hogy az ottani olasz főkonzulátus jelentése szerint *Mingoze* Eduard a *„Ginevra"* szálloda titkára e hó 14-éről 15-ére virradó éjjel megszökött s a szálló jórészt kereskedőkből álló vendégeitől 230.000 lira értékü drágakövet és 3000 lira készpénzt ellopott. A sikkasztó valószinüleg Ausztria-Magyarországba szökött. Az illető 44 éves, magas termetü, ritka haju, fekete bajszu, s szökéskor fekete ruhát viselt. Különös ismertető jele: feltünően sárga az arczszine.

— **Egy család tragédiája.** Kaltenleutgebenből telegrafálják: Óriási megdöbbenést kelt itt a *Netl* Oszkár bányaigazgatót ért katasztrófa. A bányaigazgató 27 éves fiatal neje, akivel négy év előtt kötött házasságot, ma reggel két kis gyermekével (az egyik 2, a másik 3 éves) a fürdő mellett levő nagy viztartóba ugrott, s mindhárman belefultak. A fiatal asszony az öngyilkosságot családi perpatvar miatt követte el. Férje most akart ellene válópört inditani.

— **Rémes jelenet** játszódott le ma — mint lapunknak jelentik — a *canstatti* Wilhelma-szinház kertjében. A szinházban tegnap egy oroszlán-szeliditőnőnek kellett volna fellépnie. A szeliditőnő az előadás előtt, annak bizonyitására, hogy az oroszlán mily szelid, egy ember vezetése mellett, de teljesen szabadon sétáltatta az oroszlánt a közönség előtt. Az oroszlán egész nyugodtan sétálgatott egy darabig, mig egyszerre egy kis fiucska, az ottani franczia konzul gyermeke, felé közeledett. A kis fiucska megijedt és szaladni kezdett, de elbukott és az oroszlán — talán igazán ártatlan játékból — talpát a fiucska arczára tette. A vér nyomban kiserkent, mire a kis fiu nagyapja az oroszlánra vetette magát. Az oroszlán gyönge ütést mért az öreg urra is, kit szintén elboritott a vér Az állat vezetőjének sikerült lefognia a rakonczátlankodó fenevadat és meglánczolva kalitkájába vitte. A közönség, melyet a látvány nagyon felizgatott, csakhamar megnyugodott, különösen mikor az orvos kijelentette, hogy a sérülések nagyon jelentéktelen természetüek.

— **Hazatért csángók.** Lugosról irják: A napokban öttagu csángó küldöttség járt *Darányi* Ignácz földmivelésügyi miniszternél *Sipos* Mihály vezetésével. A küldöttek Istensegits bukovinai csángó községből jöttek fel. A küldöttség vezetője előadta, hogy a csángók Bukovinában nagy nyomorral küzdenek és haza akarnak térni Magyarországba. Most meg is volna rá a kedvező alkalom, Krassó-Szörénymegyében a Lugos mellett levő állami erdő irtásánál állandó munkájuk volna, ha a kormány támogatná őket. Darányi miniszter meg is igérte támogatását a hazavágyó csángóknak és biztositotta őket a legjobb indulatáról. A napokban kétszáznál több csángó család érkezett meg a bukovinai csángófalvakból, akik a földmivelésügyi miniszter támogatása folytán Lugos mellett telepedtek le és a baki állami erdőirtásnál kaptak munkát. A hazatért csángók küldöttséget menesztettek fel a minisztériumba s ma fölkeresték *Kiss* Pál államtitkárt, hogy megköszönjék a kormánynak irántuk való jóindulatát.

— **Párbaj.** *Szadai* Ferencz, az aradi szintársulat tagja és *Telecsán* Milivoj magánzó, vasárnap a Csalai erdőben [illegible] párbajt vivtak. [illegible] mindenik fél sér-

— **Miniszterek Baján.** *Hegedüs* Sándor kereskedelmi miniszter és *Plósz* Sándor igazságügyminiszter, Baja város országgyülési képviselője kiséretével vasárnap reggel három negyed kilenczkor Bajára érkezett Velök ment szülővárosába Türr István tábornok is. A föllobogózott pályaudvaron tengernyi közönség lelkes éljenzése fogadta a vendékeket, kiket a város nevében Hegedüs Aladár polgármester üdvözölt. Az üdvözlésre, mint a város képviselője, Plósz Sándor igazságügyminiszter válaszolt bensőségteljes szavakban. A miniszterek, hosszu kocsisor élén, a város négyes fogatain a városházára hajtattak. Kiséretökben voltak Vojnics, Pinkovics, Kováts, Lázár György, Vermes, Bezerédy, Veszter országgyülési képviselők, Csathó, szegedi táblai elnök, Szterényi, Lakatos, Vértessy, min. tanácsosok, Hegedüs és Hollán min. titkárok, Petheő, posta- és távirda-főigazgató stb. A városházán küldöttségeket fogadtak a miniszterek. A tisztelgő küldöttségek közt volt: Baja város törvényhatósága, a hitfelekezetek, a katonatiszti kar, a járásbiróság, a szolgabirói hivatal, a tanintézetek, a közlekedési vállalatok, az államhivatalok, az ipartestület, Bácsmegye kereskedői stb. A tisztelgések befejeztével Plósz Sándor igazságügyminiszter a törvénykezési intézeteket, Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter pedig a bajaiak méltó büszkeségét, a valóban igen sikerült helyi iparkiállitást tekintette meg. Délután 2 órakor a miniszterek tiszteletére a Nemzeti-szállóban 200 teritékü bankett volt, melyen az összes városi előkelőségek, a tisztikar, a papság, a polgárság és a kereskeoelem és ipar vezetőemberei vettök részt.

— **Uj sztrájk az államvasuti gépgyárban.** Az államvasutak fővárosi gépgyárában alig mult el, már is ujra kitört a sztrájk. Mint tudósitónk táviratozza, ma délben 2500 munkás abban hagyta a munkát, s kivonult a telepről. A sztrájkolók a gyár előtt csoportosultak, s az izgatott hangulat arra késztette az igazgatóságot, hogy telefonon rendőri fedezetet kérjen. A rendőri kirendeltség csakhamar meg is érkezett, s szétoszlatta a sztrájkolókat. Most csak a vasöntő és a modellirozó helyiségekben dolgoznak. A többiek béremelést és a munkaidő leszállitását szeretnék kierőszakolni.

— **Lovagias affér kapával.** *Magurán* Tódor és *Koszta* Juon zöldesi lakosok a község határában valami miatt összeszólalkoztak, mire Magurán kapával esett neki társának s annyira összeverte, hogy az közel áll a halálhoz. A durva módon elintézett affér dolgában a hatóság meginditotta az eljárást.

— **Ongyilkos asztalos.** Budapesti levelezőnk táviratozza: *Papp* József asztalossegéd ma a Rácz-fürdő egyik kabinjében felakasztotta magát az ajtó sarkába. Hosszu elzárkózása feltünt s rátörték az ajtót, de már késő volt, csak halálát konstatálták.

— **A részegeskedés vege.** Az éjjel 11 óra felé részegen csavargott *Orosz* Lajos 60 éves koldus az ujpesti rákospalotai villamos hidon, a hol egyszerre csak elesett s a sineken elaludt. Kevéssel azután haladt át *Varjas* Károly kocsivezető az 5 számu vaggonnal, s a részegen fetrengő embert a sötétben nem vehetvén észre, elgázolta. Orosz a bal lábán szenvedett életveszélyes sérüléseket. Beszállitották a gróf Károlyi-kórházba.

— **Gyilkos villámütés.** Megrenditő halállal mult ki a minap *Ménesen* egy fiatal férj, ki csak pár hó előtt nősült. *Kreznyik* Péter — ez a férj neve — apósa, *Deheleán* Józsa háza előtt üldögélt a feleségével és rokonaival. Fél tiz felé este nagy vihar támadt, melyet óriási villámlás előzött meg. A villám beütött a ház előtt fekvő fába s azon végigszaladva Kreznyiket érte, még pedig oly végzetesen, hogy *holtan bukott össze.* Felesége kisebb sérülést kapott, a többi bántatlan maradt. A fiatal férj tragikus haláláról a ménesiek nagy részvéttel és sajnálkozással beszélnek.

— **Életunt szinésznő.** Öngyilkossággal akart ma véget vetni életének *Krall* Emilia, a bécsi Rajmund-szinház fiatal müvésznője. Leugrott a második emeletről, de nem halt meg, csak sulyos sérülést szenvedett. A szinésznőt végzetes elhatározására boldogtalan szerelme ösztönözte. Krall Emilia a zenede szinésziskolájában nyerte kiképeztetését, honnan előbb az olmützi, majd a lipcsei városi szinházakba szerződtették. Rövid ideig a Burg-szinháznál is müködött és két év óta a Raimund-szinház tagja volt, ahol a naivai szerepkört töltötte be. A szomoru hir a bécsi szinházi körökben gyorsan terjedt el és mély részvétet keltett.

— **A Jordán-gyár bukása.** Budapestről jelentik: A Haas Adolf czég bukása a *Jordán Viktor-féle bőrgyár r.-társaságot is oly sulyos helyzetbe sodorta,* hogy fennállása veszélyeztetve van. Ezt a vállalatot 1891-ben alapitották 1,800.000 korona alaptőkével, amelyből 1,000.000 koronát törzsrészvények és 800.000 koronát elsőbbségi részvények kibocsátásával szereztek be. A vállalat üzletmenete azonban már kezdettől fogva nem volt kielégitő és 1893. óta az elsőbbségi részvényekre sem jutott osztalék, mig a törzsrészvények legnagyobb részét a veszteségek fedezésére leirásba hozták. A veszteségek azóta mindinkább nagyobbodtak, ugy, hogy az üzemnek további föntartása kétségessé kezd válni. Most a gyár megmentése ügyében tárgyalásokat folytatnak egy külföldi konzorciummal s ha a tervezett tranzakczió sikerül, a hitelezők alig vesztik el követelésüket. A részvényesek azonban ettől sem remélhetnek sokat, ugy a törzs, mint az elsőbbségi részvények is majdnem teljesen elvesztették értéküket.

— **Gyujtogató villamos vezeték.** Budapesten a Kerepesi-uti Velencze-kávéházban tegnap este borzalmas pánik támadt, kigyuladt ugyanis a kávéházi kinematográfnak a *villamos vezetéke.* A mozgó fényképeket nagy közönség szemlélte, mikor hirtelen egy éles fénysáv cikázott át a kávéházon és pár pillanat mulva a *fadiszitések is tüzet fogtak.* A közönség a kijáratok felé vetette magát és mikor látta, hogy az ajtón nehezen lehet kijutni, sokan az ablakon ugrottak ki az utczára. A nagy dulakodás közben megrugdosták egymást a megrémült emberek, nagyobb baja azonban senkinek sem történt, még azoknak sem, akik az ablakon menekülve megkarczolták magukat az üvegekben. A tüzoltók alig tiz percz mulva megjelentek a veszedelem szinhelyén és eloltották a tüzet.

— **Vesztegzár Fiumében.** Az egyptomi pestis miatt Fiume mellett a vesztegzári kikötőben állandóan több hajó van elhelyezve, mert utjában érintette Egyptomot. A hajók kilencz napig maradnak zár alatt. Ma ismét érkezett egy ilyen hajó. Ennek egy nevezes utasa is van. Egy hires gazember, a kit a budapesti büntető biróság megkeresésére tartóztattak le Alexandriában. A kiséretére rendelt rendőri közeggel együtt ül most vesztegzár alatt. Kilencz nap mulva aztán utnak inditják őket a főváros felé.

— **Czigány igazságtétel.** *M.-Pécskán* tegnap érdekes eset történt, mely pompásan igazolja azt, hogy Fáraó füstös népe modern elvek szerint intézi el a maga ügye-baját s ha közöttük rágalmazó, gyanusitó akad, annak jó lesz menekülni, mert különben a saját vérei meglynchelik. A történet hőse egy már nem szép, de annál előhaladottabb koru czigányassony, a ki *Kolompár* Jánossal, a pécskai czigányság egyik tekintélyes tagjával él vadházasságban. A füstös menyecske azt kezdte hirdetni, hogy az „ura" viszonyt folytat *Gazsoli* Marival, a kire aztán kigyót-békát rákiáltott. A czigányok, kik Gazsoli Marit kifogástalan és tisztességes leánynak tudják, a sok rágalmazás után valósággal fellázadtak. A féltékeny asszonyt megakarták verni, keresték életre-halálra és megüzentették neki, hogy vonja vissza a hazug szavakat, mert különben paprikát szórnak a szeme közé és addig kinozzák, mig csak ki nem leheli a lelkét. Az asszonynak penitencziát kellett volna tartani, amely czigány-szokás szerint abból áll, hogy átugrik egy keréken és háromszor ezt kiáltja az egész gyülekezet előtt: *A mit mondtam, hazudtam!* A hatóság neszét vette a készülő igazságtételnek és eltiltotta a czigányokat, hogy a féltékeny asszonyt bántani merjék, annál is inkább, mert az kinyilatkoztatta, hogy nem akar penitencziát tartani s igy a feldühödt czigányok aligha be nem váltották volna rajta a fenyegetésüket.

— **Szegény leányok hozománya.** Az aradi izr. kiházasitó egylet, f. hó 17-én *Kohn* S. N. elnöklete alatt tartott ülésében ezer koronát szavazott meg segély gyanánt szegénysorsu menyasszonyoknak. Az összegből *Neumann* Róza 400, *Sinkmann* Sándor leánya 200, *Löbl* Simon leánya 200 és *Rothmann* Vilma 200 koronát kapott.

— **Az árok halottja.** Tegnap Budapesten a fehérvári-ut mentén egy árokban halva találtak egy 50 évesnek látszó uriasan öltözött embert, aki arczczal a sekélyes vizben feküdt. Testén apró bőrhorzsolások látszanak, amelyek valószinüleg az árokba való esése következtében keletkeztek. A bonczolás lesz hivatva kideriteni, hogy sérülései, illetőleg halála mint történtek. Az illetőt ma reggel hozzája tartozói felismerték. *Rőrich* János a neve, 66 éves detrekőszentmiklósi születésü főpinczér, a ki a Wesselényi-utcza 19/a. sz. a. levő házban lakott, s a Koronaherczeg-utcza egyik vendéglőjében volt alkalmazva. Hogy mint került ki a félreeső tájékra, a vizsgálat lesz hivatva kideriteni.

— **Gyógyszerészsegédek gyakorlata.** A hatósághoz leirat érkezett a belügyminisztertől, hogy a gyógyszerésznövendékek által a két évi egyetemi tanfolyam alatt teljesitett segédi müködés a szabályszerü időbe nem számitható be. Az egyéves önkéntesi szolgálatból csak az a félév esik beszámitás alá, melyet katona-gyógyszertárban töltenek el.

— **Gyujtogatás?** *O-Pécskán* tegnap este *Zsunkán* Alexa háza kigyuladt és leégett a földig. A kár mintegy ezer korona. Zsunkánt azzal gyanusitják, hogy ő maga gyujtotta fel a házát, csupa boszuból családtagjai iránt, a kik sokszor megkorholták részegessége miatt. A vizsgálat folyik.

— **Rácz Józsi** nagyváradi czigányprimás zenekara naponta hangversenyt ad *Kánya* Géza vendéglőjében.

— **Elveszett aranyóra.** A ligetben vasárnap délután elveszett egy női arany óra hosszu arany lánczczal. Kéretik a becsületes megtaláló, hogy illő jutalom mellett adja át a kapitányi hivatalban.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbizásokat.

MULATSÁGOK.

Vigalmi naptár:

Junius 23. Az aradi felső kereskedelmi iskola növendékeinek tánczvigalma (Városliget.)

Junius 24. A soborsini önkéntes tüzoltó-egylet junialisa. — Az aradi jókedv asztaltársaság junialisa (Csálai erdő.) — Az arad-hegyvidéki turista-egyesület kirándulása a csálai erdőbe.

Junius 27. Az aradi kereskedelmi akadémiát végző növendékek tánczvigalma (Városliget.)

Julius 1. A Meteor kerékpárklub népünnepélye (Városliget.)

Julius 15. Az aradi dalegylet népünnepélye (Városliget.)

Julius 22. Az aradi czigányzenészek egyrészének jubiláliSa (Csálai erdő.)

Augusztus 12. Az aradi kereskedők körének népünnepélye (Városliget.)

(=) **A „Meteor" népünnepe.** A *Meteor* kerékpár klub népünnepélye a városligetben julius 1-én folyik le változatos és nagy programmal. Lesz állatsereglet előállatokkal, kerékpárosiskola, a hol mindenki 10 percz alatt tökéletesen megtanulhat bicziklizni, kerékpáros körhinta az angol-bur háboru parodiája, nemzetközi posta mozgó levélgyüjtődével, tüzijáték, konfetticsata, virágkorzó kerékpáron. Egész délután a nagyteremben szellemidéző és spiritisztikai mutatványok, gyermekversenyek a waggongyári fuvó és egy elsőrendü czigányzen

tahangversenye, a Pepi elefánt szabadon lővezetése. A magyarok bemenetele kör-este pedig zártkörü tánczvigalom. A tel-ogrammot vasárnap közöljük.

A tanitók népünnepélye.

— Az Aradi Közlöny tudósitójától. —

Arad, junius 18.

z aradi tanitók ünnepet ültek tegnap a en, szépen sikerült tavaszi ünnepet. A nepély, mely a *tanitók háza* javára folyt lután két órától reggelig tartott. Volt ott en, amivel csak a közönséget szórakoz-lehetett. De meg is teltek a liget bokros hogy mozogni alig lehetett ott.

Kora délután már a waggongyári zenekar hangversenye szórakoztatta a gyülekező kö-éget, azután az angol-bur háborun kaczag-jelen voltak és a Martiny-féle czirkusz inak mutatványaiban gyönyörködtek. Négy r az *aradi dalegyesület* vette át a szerep-*Kovács* Pál karmesterük vezetése alatt var dalokat adva elő. Ezalatt mindig né-pbé lett a liget és megindult a konfetti-A gyermekek is megtalálták künn a kozásukat; volt ott talicska-verseny, rud-ás, lekvárevésverseny, karikadobás, zsák-, köcsög-verseny és isten a megmondha-hogy mi még.

Alig hogy leszállott az est, megnyilott a gversenyterem ajtaja és a közönség elfog-helyeit. A hangverseny első száma *Boros* a és *Boros* Dóra urhölgyek zongorajátéka *Mozart* Varázsfuvolájának nyitányát ját-ták szép technikáról és preczizitásról téve bizonyságot. A kisasszonyok játékát viha-taps követte, ugy, hogy programmjukat kellett toldaniok.

Ezután *Tonesz* Aranka kisasszony ének-na következett, *Hösly* Jakab kisérete mel-Tonesz k. a. Cavatine „Ördög Róbert" rájának egy bájos kis dalát énekelte, nagy zést aratva.

Most következett az estély egyik legérde-ebb pontja, *Hock* János felolvasása. Beve-ül elmondta, hogy mily szivesen jött ő t Aradra oly örömmel, mintha haza jönne. rmészet — ugymond — és az emberi lé-egyes jelenetei, összhangzásba hozva, fogja lvasásának tárgyát képezni. Es elkezdett asni jegyzeteiből, az ő szivekbe lopódzó ıgján, ugy, hogy a közönség nem tudott be-i hallgatásában.

Egy kvartet következett ezután. Bethoven négyesét adták elő nagy hatással *Sághy* ilia zongorán, *Budits* Mátyás hegedün, *Budits* ám mély hegedün és *Dani* János gordon-ı. Végezetül a Rákóczy-indulót énekelte egy és férfi vegyes kar. Az indulót, melyet melódikus kurucz-nóta előzött meg. *Szeghő* ador dirigálta; a karban szerepeltek: *Antalfy* a, *Bérczy* Etta, *Brassoványi* Böske, *Buch-ld* Ilonka, *Buday* Ida, *Csepreghy* Emma, *Ki-yi* Margit, *Klein* Terka, *Lukanich* Irén, *Ubl* ka urhölgyek, *Vargháné Irámfy* Paula urnő, ábbá *Dittrich* József, *Kremmer* Rezső, *Pataky* nos, *Szebeni* Jenő, *Tarkó* János, *Varasitz* Ist-, *Weber* János, *Winter* János urak.

Es ezzel véget ért a minden pontjában erült hangverseny, a székeket kihordták a emből és kezdetét vette a táncz, mely sza-atlanul jó kedvvel reggelig tartott.

Résztvettek:

Asszonyok: Ausprung Jánosné, Almási Pálné, Antalffy Károlyné, báró Bedeusz K.-né, Brasso-ıyi Ernőné, Boros Béniné, Bokor Alajosné, Balázs Ist-nné, Boros Vidáné, Buday Nándorné, Bérczy Alajosné, unhuber Józsefné, dr. Brück Gyuláné, Czeiler István-, Czeiler Lajosné, Czinner Józsefné, Csécsi Imréné, édli Károlyné, özv. Cziffra Jánosné, özv. Cziffra Já-sné (Sofronya), Csepregi Mihályné, özv. Dusek J.-né ni Jánosné, Eles Arminné, Fábián Lászlóné, Gu-ıyi Pálné, Gál Lajosné, Gebhart Istvánné, Gerich önné, Heinrich Sándorné, Hajós Árpádné, özv. detz Ferenczné, Habereger Györgyné, Hambeck zsi, özv. Junga Józsefné, Kovács Vinczéné, Ke-sztes Gyuláné, Krispin Józsefné, Kosztka Emilné, vács Vinczéné, ifj. Kopetkó Károlyné, Kell Ala-né, Dr. Kabdebó Jánosné, Kilényi Jánosné, Kom-Józsefné, Kőmives Józsefné, Kopp Jánosné, Kos-nski Lipótné, Kovács Ágostonné, özv. Kovács Jó-efné (Kovasztincz) Lejtényi Sándorné, Losonczy Lajos-, Luszt Ferenczné, Müncz Józsefné, Mádai Mátyásné, Medveczki Edéné, Molitorisz Gusztávné, Mahelka Ká-rolyné, Maczki Józsefné, Nagy Jánosné, Ottenberg-Tivadarné, Probst Mihályné, Robitsek Agostonné, Rieger Imréné, Schleifer Antalné, Szalai Antalné, Székely Sándorné, Szél Ernőné, Steinhardt Mórné, Szathmáry Gyuláné, Sarlot Domokosné, Skrenka Lászlóné, Szabóné Láng Berta, Simonffy Aladárné, Saghy Henrikné, Tagányi Gusztávné, Tones Edéné, Tiszti Lajosné, Ubl Ferenczné, Ungár Bertiné, dr. Vajda Istvánné, dr. Varga Jánosné, Vargáhné Irámfi Paula, Vizer Ottóné, Verbos Adámné, Walderné Wagner Károlyné, Zubor Gyuláné, Zárai Ödönné.

Leányok: Adler Piroska, Antalfi Gizi, Ausprung Emma, Almási Ilona, Antalffy Márta, Ajtai Erzsi, Be-nedek Etelka, Brunhuber Mariska, Buchwald nővé-rek, Bartl Matild, Bérczy Eta, Boros nővérek, Bu-dai Ida, Brassoványi Böske, Berte Adél, Csepreghy Irén, Czeiler Gizella, Czirkál nővérek, Csurgai Ilona, Cziffra Emma és Irma, Dusek Irma, Edvi-Illés Lenke és Margit, Fábián Margit, Gál Irén, Gelsi Mariska (Mind-szent), Györgyösi Erzsi, Gárich Olga, Junga Margit, Jánszki Piroska, Kilényi Margit és Irma, Klein Terka, Keller Janka, Kőmives Juliska, Popp Erzsi, Kovács Jerne, Kopetkó Ilona, Kosminszki Ella, Losonczy Mariska Löff-ler nővérek, Leitner nővérek, Lukinits Irén, Münz Jo-lán, Molitorisz növérek, Magyari növérek, Mádai Hermina, Millig Gizella, Ottenberg, növérek, Ötvös Andrea, Prielle Kornelia, Paulovits Izabella, Rétfalvi Etelka, Skrainka Emilia, Székely Anna, Sághy Mi-czi, Sbhäner Szidonia, Szél Ilonka, Sarlot növérek, Simon Karolin, Szalay Janka, Steinitzer Jenni, Sa-telen nővérek, Tiszti növérek, Tones Aranka, Tanfi Mária, Terényi Iza, Ubl Ilona, Varga növérek, Ver-bos nővérek, Walder Helén, Vaja Olga, Zárai Mar-git, Zubor Blanka stb.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) **Az aradi polgári jótékony-nőegylet** f. évi junius hó 19-én, kedden d. u. 3 órakor, **az ár**-vaház tanácstermében, választmányi gyü-lést tart.

(*) **Az aradi kereskedők köre** junius hó 19-én kedden este 8 és fél órakor, saját helyiségében (Szabadság-tér 7 sz., I. em.) rendes *választmá-nyi gyülést* tart a következő tárgysorozattal:

1. A mult ülés jegyzőkönyveinek felolvasása és ıqtelesitése. 2. Elnökségi jelentés a zárórára vonat-kozólag. 3. Elnökségi jelentés a nyugdij ügyre vo-natkozólag. 4. Előterjesztése a kongresszusi meghi-vónak és határozathozatal a hivatalos kiküldetés tár-gyában. 5. Elnökségi előterjesztések a) a népünne-pélyre vonatkozólag, b) egy rendkivüli közgyülés megtartása iránt. 6. Egyéb beérkezett átiratok elő-terjesztése. 7. Pénztárnoki jelentés. 8. Tagok felvé-tele. 9. Inditványok tárgyalása.

TÖRVENYKEZES.

A kijátszott hitelezők.

Érdekes bünpört tárgyalt ma a budapesti büntetőtörvényszék Haupt biró elnöklete alatt. Még 1897. év folyamán történt, hogy *Feiner* Adolf kézmüáru kereskedő a Löwy Lajos és testvére és a Taussig S. bécsi czégektől 1000 frt értékü árut hozatott — váltóra. A fizetés alkalmával azonban *Feiner* hallani sem akart kötelezettségeiről. A czégek, tudva azt, hogy Feinernek semmije sincs, még csak be sem perelték, mert nem akarták magukat kitenni a vagyontalan Feinerrel szemben lefolytatandó pör kötségeinek viselésére. E helyett czélsze-rübbnek tartották a várakozás álláspontját el-foglalni.

Rövid idő mulva megtudták, hogy az élel-mes Feinernek sikerült egy ujabb áldozatra szert tennie Bécsben, aki neki 600 frt értékü árut ad hitelbe. Mikor az áruk megérkeztek, az óvatos és elővigyázó Feiner azokat meghitt barátjának Popper Ármin szücsmesternek la-kására vitette. A hitelezőket ez a körülmény nem gátolta abban, hogy itt le ne foglalják követeléseik fejében az árukat. A foglalás ellen Popper Ármin igényt jelentett be, azt állitva, hogy ő azokat az árukat tartozás fejében kapta Feinertől teljes tulajdonjogi joggal, mert Feiner neki 600 frtjával volt adósa.

Erre ugy Popper Ármin, valamint korona-tanuja Klein Józsefné nyugodt lélekkel letették az esküt az V. ker. kir. járásbiróságnál. De még sem ért czélt sem Feiner, sem Popper, mert a biróság a letett eskü daczára is szin-lelt ügyletet vélvén fennforogni Feiner és Pop-per között, ez utóbbinak igénykeresetét eluta-sitotta.

Ekkor Popper zseniális módszerhez fordult, hogy az árukat mégis megmentse a hitelezők elől. Azzal az ürügygyel, hogy az áruk Feiner által kézizálog gyanánt lettek neki átadva s miután ezeket a kiszabott időre Feiner tőle ki nem váltotta, a budapesti kereskedelem és váltótörvényszéktől árverést kért ezekre kitü-zetni. A törvényszék mit sem tudva az áruk lefoglalásáról, elrendelte az áruk elárverelését s ez meg is tartatott, s az ezen befolyt pénzt Popper vágta zsebre. A kijátszott hitelezők erre egész sereg pünpört tettek folyamatba Feiner, Popper és Klein Józsefné ellen, vádolva őket csalással, hamis tanuzással és hamis es-küvel. A bünvizsgálat folyama alatt Popper és Feiner rendezték a hitelezőkkel a követelése-ket s igy azok a csalás miatti panaszaikat visszavonták.

Ma hamis eskü büntettével vádolva ültek a vádlottak padján Popper Ármin és Klein Jó-zsefné. A lefolytatott tárgyalás után a törvény-szék, nem látva belgazolva vádlottak bünössé-gét, őket *Daróczy* Elek alügyész által emelt ha-mis tanuzás büntettének vádja alól dr. Keszit Antal védőbeszéde után *felmentette.* Ezen fel-mentő itélet ellen az ügyész felebbezett.

—

§ **Esküdtszéki tárgyalás**. Holnap, kedden az *aradi* esküdtszék ismét végtárgyalást tart. A vádlott *Költő* János, ki szándékos emberölés büntettének kisérlete miatt kerül az esküdt-szék elé.

SPORT.

+ **Az arad-hegyvidéki turista-egyesület** va-sárnap, f. hó 24-én, egész napra terjedő, játé-kokkal és egyéb szórakozással egybekötött tár-sas kirándulást rendez a csálai erdőben, mely-re az egyesület tagjainak és az érdeklődő kö-zönségnek figyelmét felhivjuk. Találkozás reg-gel 9 órakor a csálai erdő vendéglőjében, a hol villás reggeli lesz; innen indulás a szőlőtelep-re és a török várromhoz. Ebéd a szabadban, melyhez husnemüekről és borró! gondoskodva van. Visszaérkezés este 8 órakor. Jelentkez-hetni 22 én délig *Kádas* Antal vasuti titkárnál (Csanádi vasuti palota II. em.). *Az elnökség.*

KÖZGAZDASAG ES KÖZLEKEDES.

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósitása. —

Budapest, junius 18.

Délitőzsde. A buzakinálat mérsékelt, vételkedv gyönge. Nyugodt irányzat mellett 12,000 mé-ermázsa ke-rült forgalomba, meghatározott árakon. Egyéb gabonane-müek közül tengeri syilárd, zab nyugodt, árpa forgalom nélkül, rozs meghatározott. Idő esős, borus.

Zárul 12 órakor:

Buza juniusra	—.——.—
Buza októberre	7.78— 7.79
Rozs októberre	6.83— 6.84
Zab októberre	5.12— 5.13
Tengeri juliusra	5 69— 5.70
Tengeri 1901. májusra	4.90— 4.91
Repcze augusztusra	13.——13.10

Zárul 4 órakor:

Buza juniusra	—.——.—
Buza októberre	7.76— 7 77
Rozs októberre	6.78— 6 79
Zab októberre	5.67— 5.68
Tengeri juliusra	5.14— 5.15
Tengeri 1901. májusra	—.——.—
Repcze augusztusra	—.——.—

Zárul 4 órakor	korona
Osztrak hitelrészvény	704—
Magyar hitelrészvény	723.—
Leszámitolóbank részvény	479.—
Rima-Murányi vasmü részvény	555.50
Osztrák-magyar államvasuti részvény	673 25
Közuti vasut	625.—
Városi villamos vasut részveny	318.—

NAPIREND.

Junius 19. Kedd. Róm. kath. naptár: Gyárfás. — Pro-testáns naptár: Gyárfás. — Görüg-keleti naptár (junius 6): Hilárion. — A nap kél 3 óra 46 perczkor, nyugszik 7 óra 44 perczkor. — A hold kél 11 óra 21 perczkor, nyugszik 11 óra 9 perczkor.

Időjárás. Légnyomás reggel 7 órakor 762·3 millimé-ter, délután 2 órakor 758·8 milliméter. — Hőmérsék reg-

gel 7 órakor C⁰ + 14·1, délután 2 órakor C⁰ + 25·1. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor N. 3, délután 2 órakor DN. 4. — Felhőzet reggel 7 órakor felderült, délután 2 órakor többnyiro borult. — Csapadék az utóbbi 24 órában 1 milliméter.

Időjóslás. A központi meteorologiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Változó felhózet, helyenként csapadék, zivatarok.

Szabadságharczi emléktárgyak országos muzeuma (szinház-épület. I-só emelet) nyitva van mindennap délelött 8 órától délután 6 óráig. Belepti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn délután 4—5, pénteken délután 4—5 és szombaton delelött 11—12 óráig. Helyiség: Ereklye-muzeum helyisége melletti ülésterem.

Junius 18. Körjegyzőválasztás Kroknán.

Junius 19. Körorvosválasztás Kis-Peregen.

Junius 21. Aradmegye rendkivüli közgyülése délelött 9 órakor,

Junius 29. Lóverseny Kisjenőn.

CSARNOK.

A kis örmény és a nagy örmény.

Irta: **Szabó Ferencz.**

(Folytatás.)

Ez a sivitó szél, ez a némaság fázósan remegtette meg. Fölkelt s kiment, pipaszárával folytonosan fenyegetőzve visszafelé, hogy: Te Bogdán, te Izikucz, vegyitek le a puskát, nem azt a melyik nyulra, hanem a melyik medvira van megtültve s huzzátuk utánum. Azt szeretnim látni, hugy valaki megtámadjun a saját purtamon, lelüvüm, mint egy kutyát . . . Adjátuk csak ide! s rettenetes emberevő arczot vágott, hogy még ezzel is rémitsen. Pedig a szobában nem volt senki, csak tempózott, hogy elijessze a vakmerő gazembert, kit esetleg gonosz czélzatból beférkőzött volna az udvarba.

Ilyen rettenetes módon fölfegyverkezve, elszánt daczczal kilépett. S uramfia, mit látott? Látta Máriczit . . . ott állt a palánk mellett, szépséges fejét neki támasztva, mintha olyan nagy lett volna a gondja, hogy miatta nem birná fönntartani. Lassu, édes, de elelakadó szóval beszélgetett valakivel, aki kivül állott a palánk előtt s nagy vörös kezével simogatta a Máriczi göndör haját. És Máriczi, a komoly, fürge Máriczi? türte. Nemcsak türte, hanem még arra is vetemedett, hogy szép fehér kacsójával simogatta, szorongatta azt a nagy, szentségtelen kezet.

Zakariás közel volt hozzá, hogy leszédüljön a lábáról. Hogy a saját portáján, a Máriczi lányával ilyen dolog eshetett meg! A másik pillanatban már marokra fogta a pipaszárat. De aztán mégis csak mást gondolt. Nem lehet tudni, hátha valami urfi, tán maga a szolgabiró vagy a doktor? Ugyancsak nagy ostobaság volna elrontani a lánya szerencséjét, mikor annyi a lány, hogy ha kutya után hajit az ember: okvetlen leányt talál. Aztán nincs is a dologban semmi. Beszélgetnek? Jól teszik . . . a palánkon keresztül szabad. Csak az a különös csattanat ne lett volna; nem is egy, hanem kettő . . . S milyen hosszu, milyen édes!

Erőltetve, hangosan köhögött, hogy észrevétesse magát. Csak aztán kiáltotta:

— Máriczi fiam, Máriczi!

Jobb ördögüzőt semmiféle egyházi atya nem talált ki soha, mint aminő a vén Zakariás hangja volt. Egy futó pillanat nem sok, de még ennyi sem kellett, hogy az a vörös kéz lesikoljon a Máriczi göndör hajáról. Maga a kisértő ördög is eltünt: lehuzódott a palánk mögé. Nesztelen macskaléptei alig észrevehetőleg kopogtak a fagyos földön, ahogy nagy sietősen tova iramodott. Máriczi pedig csüggedten, de lobogó szemekkel fordult apja felé.

A vén Zakariás kedélyesen kaczagott.

— Na nem tesz semmit. Hiszen lány vagy, vagy mi . . . A szulgabiru vult ugy-e?

Máriczi nem tudott hazudni, nem akarta megcsalni az apját: hallgatott.

— Azzal lehet. Mirt ne? Szip állásu ember, füispán is lehet belüle, ha jul viseli magát. A duktur se vulna utulsu. Legalább ingyen kapunk a herbatét, ha kühügünk . . . Hát mundutt valamit, mi?

— Nem szólt semmit, apám! dadogta Máriczi lángbaborult arczczal.

— Nem tesz semmit. Ráirkezik azzal is. Csak el ne felejtse aztán. Mert az ilyen urak feledikenyek, ha a fejkütüre kerül a dulug . . . Csak ju, hugy nem hulmi tulvaj Lukács, akinek hátán a háza, kebelin a kinyere. Adnik in annak a gizenguz puetának. Na, gyere be, vacsurálunk.

Megfogta a Máriczi reszkető kezét s bevezette a szobába.

— Csak nem vagy beteg, hugy reszketsz? kérdezte gyöngéd aggodalommal. Mert akkur csak jubb vulna a duktur. A szulgabiru nem irt preskibáláshoz.

— Nincs semmi bajom, apám! nyögte Máriczi alig hallhatólag. De Zakariás mégis megértette.

— Jul van, jul. A tübbi a te bajud . . . A szulgabiru sem kutya. Pinze is van, nem mint nekem. Csak addig várj, amig a felesige lisz, aztán kühüghetsz egy kicsit. Telik urvusságra meg egyibre is . . . Azt a tulvajt pedig megbuktatom. Lukácsut a puitatulvajt. Meglátud, hugyan. Tülem bizony nem fugja elhalászni a vevüket a gizenguz!

S pipaszárával haragosan csapdosta az asztalt.

Máriczi szépséges, megdöbbent arczát ráforditotta az apjára, tekintete forró, esdeklő volt; de a vén Zakariás nem vette észre. A szolgabiróra gondolt.

(Folytatása következik.)

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1900. évi május hó 1-től.)

ARADRÓL		ARADRA	
Budapest felé indul:		**Budapest felől érkezik:**	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Szm. sz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Szm. sz. tv. délután	3.56	Személyvonat d. u.	3.55
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szmv. Szolnokról este	8.48
Erdély felé:		**Erdély felől:**	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsinról reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Személyvonat d. e.	10.50
Soborsinig délután	2.04	Radnáról délután	2.58
Személyvonat d. u.	4.30	Gyorsvonat délután	4.06
Radnáig este	6.35	Személyvonat este	8.57
Gyorsvonat este	7.18	Gyorsvonat délelőtt	9.08
Temesvár felé:		**Temesvár felől:**	
Személyvonat reggel	6.20	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.55
Szeged felé:		**Szeged felől:**	
Vegyesvonat reggel	6.45	Személyvonat reggel	8.53
Személyvonat délután	4.25	Vegyesvonat este	6.50
Brád felé:		**Brád felől:**	
Személyvonat reggel	6.25	Borossebesről szv reg	8.03
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.—
Borossebesig szv. du.	5.20	Személyvonat este	7.—

IDEGENEK ARADON.

— Junius 18. —

Fehér Kereszt szálloda. Meyer József kereskedő Murány. — Wiener Nathán utazó Budapest. — Fried Móritz utazó Bécs. — Krausz Károly utazó Budapest. — Kasovitz Lajos utazó Bécs. — Seidner Rezső kereskedő Berzova. — Reiner József utazó Bécs. — Spitzer Antal utazó Budapest. — Lonsberg György utazó Boroszló. — Robitsek Lipót utazó Bécs. — Dr. Pásztor Béla ügyvéd Egér. — Fuchs Dávid utazó Bécs. — Pfeifer Nándor utazó Bécs. — Reich Gyula utazó Budapest. — Kaufman Ignátz birtokos Pankota. — Spitzer Károlyné kereskedő Battonya. — Richter Adolf utazó Bécs. — Papp Vincze utazó Bécs. — Rónay Viktor utazó Detta. — Hofman Jenó utazó Budapest. — Dr. Fank Károly ezredorvos Szeged. — Holicska Imre mérnök Bata.

Vass szálloda. Strasser Lajos birtokos Gurahoncz. — Sohr Miksa magánzó Budapest. — Hecht Sámuel utazó Bécs. — Sterka Sándor nyug. kir. jbiró Zalatna. — Feninger Gyula utazó Budapest. Feiszinger Antal utazó Budapest. — Diamant Sándor utazó Bécs. — Kinsz Sámuel utazó Budapest. — Spitz Mór utazó Bécs. — Kovács János vállalkozó Lugos. — Reichenfeld Adolf utazó Budapest. — Somosy Lászlo utazó Bécs. — Márton Jenő mérnök Budapest.

Központi szálloda. Dr. Steiner Leó birtokos Pezdócz. — Kommer Gyula birtokos A.-Alap. — Vantsay István birtokos F.-Alap. — Holländer Sámuel birtokos Csermő. — Koppmann Lajos kereskedő Grátz. — Latinák Mátyás utazó Bécs. — Grenzer Henrik utazó Bécs. — Peccol József birtokos Hátszeg.

Aradi nyári szinkör.

Kedden, 1900. évi junius hó 19

A görög rabszolga

Nagy operette 3 felvonásban. Irta: Owen Hall. Makai Emil és Pásztor Arpád. Zenéjét szerze

SZEMÉLYEK:

Antonia . . .	Kőrösi G.	Licinia	T
Iris	Felhő Rózsi.	Silvius	G
Marcus . . .	Fenyéri Mór.	Manlius	H
Helfodoros . .	Nyilassi M.	Lolius	S
Aspásia . . .	Parlagi K.	Corius	G
Archias . . .	Boda F.	Melanopis . .	T
Diomed	Erczkövy K.	Constans . . .	A

Kezdete 8 órakor.

NYILTTÉR.*

Ma kedden, f. évi junius hó

és a következő napoke

Rácz Józ

nagyváradi czigányprimás zeneka

KÁNYA GÉ

sör-csarnokának kerti helyiségé

(Zrinyi-utcza f. sz.)

HANGVERSEN

rendez válogatott műsrrral.

A nagyérdemü közönség becs fogását kéri

Kiváló tisztelet

KÁNYA G

2053 vendéglő-tulajdo

Megbizha

ügyes

könyvel

keres

Nagy Farka

aradi füszerkereskedő.

808—1900. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirott kik. bir. végrehajtó az 18 LX. t. cz. 102. §-a értel mében ezennel teszi, hogyaz aradi kir. járásbiróság 12 sz. végzése által Lusztig Adolf vég javára Taubner Fülöp bajai lakos ell kor. 90 fill. tőke és járulékai erejéig kielégitési végrehajtás alkalmával bir foglalt és 1196 korona 16 fillérre be vaggon babból álló ingóságok nyilváno utján eladatnak.

Mely árverésnek a helyszinén, vag don, Asztalos Sándor-utcza 6. és 7. leendő eszközlésére **1900. évi junius napjának d. e. 10 órája** határidőül és ahhoz a venni szándékozók oly zéssel hivatnak meg: hogy az érintett gok ezen árverésen, az 1881. évi L 107. §-a értelmében a legtöbbet igérőn áron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vét 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában meg feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1900. évi junius napján.

Ortutay

bir. végr

egye székházában,
valamint a
ényszéki épületben
eszközlendő
ntásokból
nagy mennyiségü régi
ható anyagok, u. m.
isztitott tégla,
deszka, épületfa,
ti kőlapok, ajtók,
teljesen egyenlő, külső
ő, jalousieval ellatott
o l a k,
ablakrácsok, fa-
burkolat, kályhák
stb. stb.
adatnak.
zhetni **Fodor és Rei-**
czég irodájában, Arad,
erczeg-ut 12. szám.

női járás főszolgabirájától.

900.

Pályázat.

rmegyébe kebelezett és
község székhelylyel,
Somoskesz, Barakony,
ikula, Gurba, Talpas
ős községekből szerve-
[redacted] állás lemon-
rtáo megüresedvén. —
a május hó 2-án, illet-
n megtartott választásig
csak kevés pályázó jelentkezett, — a képviselőtestületek kérelméhez képest ujra pályázatot nyitok.

A körállatorvos évi fizetése 1200. korona, amelyet Csermő község pénztárából utólagos havi részletekben nyer; továbbá a szabályrendeletileg megállapitott magán orvoslás utáni valamint Csermő községben a megállapitott vágatási, azonkivül a cserméi vasuti állomáson teljesitendő vasuti szakértői dijak.

Megjegyzem, hogy a körben nagy marha-tenyésztéssel foglalkozó több tekintélyes nagybirtokosság lakik.

A körállatorvosi teendők ellátása alkalmából szükséges előfogatokat a községek dijtalanul állitják ki, a melyen a körbeli községeket rendes körülmények között havonként kétszer tartozik bautazni.

A körállatorvosi állás **folyó évi julius hó 14-én d. e. 10 órakor** fog a körbeli községek képviselőtestületei részéről a megállapitott arányban kiküldendő tagok által Csermő községházánál szabályszerü választás utján betöltetni.

Miért is felhivom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerüen felszerelt és okmányolt kérvényeiket hozzám a választást megelőző nap délután 5 óráig nyujtsák be.

Borosjenőn, 1900. évi junius hó 15-én.

Borsos Géza,
2022. főszolgabiró.

1900. évi tavaszi és nyári idényre
valódi brünni szövetek.

g 3.10 méter hosszu
sen elegendő egy tel-
i öltönyre (kabát, nad-
s mellény) ára csak

frt 2.75, 3.70, 4.80 jó
» 6.—. és 6.90 a jobb
» 7.75 a finom
» 8.65 a finomabb
» 10.— a legfinomabb

valódi gyapju szövetből.

fekete szalon öltönyre **10 frt,** ugyszintén felöltő szövetek, turista loden, finom Kamm-
stb. szállit gyári árban és a legnagyobb pontossággal a mindenütt előnyösen ismert

el-Imhof-féle szövetgyári raktár Brünnben.

t ingyen és bérmentve. Mintának teljesen megfelelő szállitásért sza-
vatosság vállaltatik.

gán felekre nézve feltétlenül előnyös, hogy rendeléseit közvetle-
nül a fenti gyári czégnél tegye meg. 1408

900.

Hirdetmény.

Miután arról győződtem meg, hogy a kerékpározók az előirt
kat be nem tartják, a nagymélt. m. kir. belügyminiszterium-
59/1897. V. sz. alatt kelt magas rendeletét egész terjedelmében
nivással teszem ujból közhirré, hogy az abban előirtakat pon-
tartsák mivel a rendeletet be nem tartók ellen a legszigorub-
k eljárni.

A a rendelet a következő:

. §. A kerékpár különböző alakjaiban és szerkezeteiben könyönek tekintetik s a kocsi közlekedésre nézve közutakon, utaereken követendő általános szabályok a dolog természetéből érésekkel a kerékpárokra is alkalmazandók.

2. §. A kerékpárral való közlekedés általában csakis kocsi utakon engedtetik meg.

3. §. Minden kerékpár, vagy ehhez hasonló szerkezetü gép irányitó, fékező és legalább 30 méternyi távolságra hallható csengő készülékkel, valamint elől lámpával legyen ellátva, mely a sötétség beálltával meggyujtandó. A lámpás üvege szines nem lehet. Világitó anyagul gyertya, olaj, vagy kisebb foku villany fény alkalmazható.

4. §. Minden kerékpáros köteles gépét kellő vigyázattal kezelni és vezetni. A városok és községek belterületein kerékpárral tulságos gorsasággal vagyis a kétfogatu könnyü kocsik rendes sebességénél gyorsabban elő haladni versenyt futni közlekedési eszközöket, embereket és állatokat körül keringeni és általában bárhol olyasmit elkövetni mi a személy és vagyon biztonságot veszélyeztethetné, a közlekedést akadályozhatná, vagy a lovakat és egyébb állatokat megriasztthatná — tilos. Kapukonát, egyik utczából a másikba való befordulásnál utczakeresztezéseknél, közutakkal határos telkekről kifutás vagy ilyenekbe befutásnál s mindenütt, ahol a kocsi lovas, vagy gyalog közlekedés a rendesnél fokozottabb mérvü csakis lassan vagyis a gyalogos rendes sebességével szabad kerékpározni; sőt esetleg köteles a kerékpáros a szükséghez képest vagy a rendőr közeg figyelmeztetésére gépéről leszállva, ezt mindaddig kézen vezetni mig az uttest ismét szabaddá nem lesz.

5. §. A haladás irányában álldogáló vagy járó-kelő közönség a kerékpár vagy ehhez hasonló gép közeledtére hangos csöngetéssel, kellő időben és jól hallhatóan figyelmeztetendő. A városok és községek belterületén utczakereszteződéseknél a jelzés mindenkor megadandó.

6. §. A kerékpáros gépén, ha csak helyi akadályok nincsenek mindig utpályája baloldalán haladjon s az ellenkező oldalra amennyiben ott kiván megállani mindaddig nem fordulhat mig czéljához közel nem ért. Egyik utczából a masikba kanyarodás hosszu, jobbra-balra rövid ivben teendő meg. Szembe jövő kocsiknak, kerékpárosoknak, lovasoknak nagyobb csoportokban stb. a kerékpáros kelő időben s módon balra térjen ki. Ha ezt a helyi vagy egyéb körülmények meg nem engedhetik, mindaddig megállapodni, esetleg leszállani tartozik, mig a pálya ismét szabaddá lesz. Hogy ez a kerékpárosnak megkönnyitessék, szükség esetében a szembe jövő kocsik, lovasok stb. lehető lassan haladjanak s ezek is kötelesek a szembe jövő kerékpárosoknak kellő mérvben kitérni.

7. §. Kocsik, lovasok stb. megelőzése jobbra gyorsitott menet sebességgel történjék a kocsi adott figyelmeztető jelre szükség esetén annyira köteles balra kitérni, hogy a kerékpáros veszély nélkül elmehessen mellette, az utak szögletei és keresztezéseken, hidakon, kapualjakban, alagutakban s mindenütt, a hol az ut test, kocsik más járművek közlekedése miatt szüknek bizonyul — tilos a megelőzés.

8. §. Ha a kerékpáros észreveszi, hogy a ló a kerékpár láttára megbokrosodik, vagy hogy ha egyébként a kerékpárral való elhaladás az embernek testi biztonságát veszélyeztethetné, tartozik gépéről leszállani.

9. §. Zárt sorokban menetelő katonaságnak temetéseknek nyilvános felvonulásoknak posta fogatoknak szereikkel mentésre siető tüzoltóságnak és mentőknek, valamint közutak fellocsolását végző járműveknek ugy az előre haladó, mint a szembe jövő kerékpáros gépével kitérni köteles. Ha ezt a helyi viszonyok meg nem engednék, tartozik azok elvonulásáig megállni.

10. §. Több kerékpárral egymás mellett haladni csak ott szabad, hol ezt a közlekedési viszonyok megengedik, ha a pálya szüknek bizonyulna kitérni és megelőzni csak egyenként szabad.

11. §. Közutakon a mutatványok sorába tartozó rendes módon való kerékpározás tilos.

12. §. Tilos a kerékpárokhoz, vagy hasonló gépekhez ebeket zsinórral, vagy egyébként odakötve futtatni.

13. Kerékpár versenyek, tömeges kerékpáros fölvonulások csupán erre alkalmas helyeken, illetve utvonalokon és időben az illetékes helyi rendőrhatóság előzetes engedélyével és az ez által előirt módozatok betartásával rendezhetők.

14. §. A kerékpárosok egyfelől jelen általános szabályok valamint az erre vonatkozó helyhatósági különleges rendelkezések betartására kötelezvék, másfelől azonban akár kedvtelésből, akár gyakorlati czélokból üzött kerékpározásoknál hatósági támogatásra és védelemre igényt tarthatnak.

15. §. Kutyáknak a kerékpározók utáni uszitása tilos, valamint a kerékpározó után iramodó kutyát gazdája, vagy hozzátartozója visszahivni köteles.

16. §. A rendőri közeg felszólitásának s rendelkezéseinek a kerékpározók engedelmeskedni tartoznak ugyszintén kötelesek a rendőri közegek felszólitására megállni s ezek kivánatára magukat igazolni; a magukat igazolni nem tudó kerékpározók kötelesek gépeiket kézen vezetve az illető rendőr közeget a rendőrhatóság legközelebbi helyiségébe követni.

17. §. A kerékpárokra, rendőri vagy egyéb czimü dijak a helyhatóságok által csak belügyminiszteri jóváhagyás után vethetők ki.

18. §. Jelen rendeletem ellen vétők, vagy cselekményük, vagy mulasztásuk a magyar büntető törvények vagy az 1890. évi I. t.-cz. valamely szakaszába nem ütközik, 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel visszaesés esetében pedig 8 napig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők. Ezen kihágásokat illetőleg serdületlenekre nézve az 1879. évi XL. t.-cz. 27. §-a irányt adó.

Arad, 1990. április hó 20.

Sarlot,
főkapitány.

Az aradi járás főszolgabirájától.

7462—1900. sz. 2016

Árlejtési hirdetmény.

A glogovácz-sz.-leányfalva-fakerti közlekedési közut f. é. fenntartására előirányzott munkálatokra és pedig:

A nevezett utvonalnak Fakert község székházától Szentleányfalva felé eső széléig 15 garmad, Fakert és Szentleányfalva községek közötti szakaszára 15 garmad, Szentleányfalva községházától Glogovácz felé eső széléig 25 garmad, Szentleányfalva község szélétől Glogovácz felé eső két kilométernyi szakaszára 49 garmad és igy összesen 104 garmad, vagyis 208 köbméter jobb minőségü rostálatlan Maros kavics szállitása és beágyazására zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árlejtést hirdetek azzal, miszerint ezen fedanyagszállitás beágyazás és a vágások behuzási költségeibe az uti bizottság által 660 korona lett előirányozva.

Az árlejtés **Glogovácz község székházánál f. évi junius hó 25-én d. e. 8 órakor** fog megtartatni. Mely árlejtésre vállalkozni szándékozók 10% készpénz, vagy óvadékképes értékpapirokkal elláva azzal hivatnak meg, hogy a zárt ajánlatok az árlejtési napot megelőzőleg az aradi járási főszolgabirói hivatalhoz nyujtandók be és az ajánlatokhoz az óvadéknak Glogovácz község pénztárába történt befizetését igazoló nyugta is csatolandó.

Az árlejtés egyéb feltételei Glogovácz község előljáróinál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Arad, 1900. junius hó 9.

Péczely Elek
főszolgabiró.

HACKER S. EDE, ARAD,

IRODA: JÓZSEF-FŐHERCZEG-UT 16.

ajánl:

kiválóan megbizhatóan kötő **portlandi és román**

cementet

legjobb minőségü

fagyapotot,

tejás és gyümölcskereskedők részére.

gyári árak mellett.

2116/1899. szám.

Hirdetmény.

Az Aradon állomásozó m. kir. csendőrség elhelyezésének szerződésileg leendő biztositása tárgyában

folyó hó 28-án d. e. 10 órakor

az aradi csendőr szárnyparancsnokság irodájában (Pécskai-ut 1.)

irásbeli zárt ajánlatok utján nyilvános tárgyalás fog tartatni.

Felhivatnak a bérbeadni szándékozók, hogy a helyiségek vázlatrajzával felszerelt bérbeadási ajánlataikat nevezett szárnyparancsnoksághoz a jelzett óráig adják be; megjegyezvén, hogy a bérlet

ez évi november hó 1-től

évi 4000 korona bérösszeg keretén belől számitandó 10 évre oly feltétellel köttetne, hogy a csendőrség feloszlatása, vagy Aradról való áthelyezése esetében

a bérlet 3 havi felmondás mellett felbontható legyen.

Az ajánlatok felbontása a jelzett órában nyilvánosan történik, az ajánlatok fölött azonban a m. kir. belügyminiszter ur ő nagyméltósága fog határozni.

Aradon, 1900. évi junius hó 16-án. 2019

A m. kir. csendőr szárnyparancsnokság.

Kész butor eladás.

Aki olcsón, szép és jó **butort** akar venni, h
nálja fel a kedvező alkalmat s fáradjon el a

Arad, Kápolna-utcza 6. s

alatti asztalos-üzletembe, ahol

teljes háló-, ebédlő- és iroda szobaberendezés

és egyes butordarabokat

nagy választékban **készletben** tartok és olyano
megrendelést készséggel elfogadok.

Tisztelettel **Varga Józse**

KIVÁLÓ ERŐSITŐSZER

Farbenfabriken vorm.
Friedr. Bayer & Co. Elberfeld

SOMATOSE

húsból készült és ennek tápanyag
tartalmazó izolén, könnyen oldó
Albumose készitmény a legkiválóbb

erősitő szer

gyenge és a táplálkozásban elma
dottaknak, ideg-, mell- és gyomo
betegeknek, betegágyasoknak, ang
kban szenvedő gyermekeknek, fel
lőknek, nemkülönben

vas-Somatose

alakjában

sápkórosoknak

ezen ajánlva az orvosok által.

Vas Somatose nem egyéb 1% szen
vas finomoltalu vasat, a milyen alak
ban a vas az emberi testben e
jelen, tartalmazó Somatose.
Somatose rendkivüli gazdag
az étvágyat.
Ekkénen van az összes gyógyszer
tárakban és gyógyszerkereskedés
ben.

A női szépség emelésére, tökéletesitésére s fenntartására a legkitünőbb, teljesen ártalmatlan, vegytiszta és zsirmentes készitmény a . . . . . .

Margit-Créme

Rövid idő alatt szüntet szeplőt, májfoltot, pattanást, bőratkát (mitesser) és
den más bőrbajt. Kisimitja a ráncokat és himlőhelyeket, még koros egyéneknek is
bájos arcszint kölcsönöz.

Hamisitásoktól óvakodjunk. Vannak értéktelen utánzatok és ha
tások, melyek a lehetőségig hasonló alakban, kiállitásban és árban k
nek forgalomba, sőt a használati utasitás és hirdetési szöveg is az en
nek másolata. Az ilyen utánzatoktól tessék óvakodni és csakis oly ké
ményeket elfogadni, melyek czimeres védjegygyel vannak lezárva.
Készitményeim a méltóságu m. kir. kereskedelmi miniszterium által 4
sz., valamint az osztrák kereskedelmi miniszterium által 41.104. sz.
jegygyel láttattak el. Legkiválóbb orvosi tekintélyek által ajánltatnak.
leloséget csakis az én általam forgalomba hozott készitményekért vál

A Margit Crème, miként az országos m. kir.
miai intézet és központi vegykisérleti állomás vizsgál
bizonyitják, higganyt, ólmot nem tartalmaz, tehát egy
jesen ártalmatlan vegykészitmény. — Ára 50 kr., nagy
szappan 35 kr., puder 60 kr., arozviz 50 kr., fogszappan 50 kra

Üres tégelyek vissza nem vétetnek, sem meg nem töltetnek.

Gutori Földes Keleme

gyógyszertára és vegyészeti laboratoriuma Aradon.

Hamisitásoktól óvakodjunk, csakis törvényes védjegygyel ellátott dobozok va

Kapható minden gyógyszertárban és illatszerkereskedésben.

Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdája.